

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvzemši ponedeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213

Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

Upravništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Učiteljstvu v pomislek.

V nedeljo je zborovalo v Ptuj naše učiteljstvo. Slišali smo mnogo lepih besed, videli mnogo lepih načrtov. Eno je gotovo: učiteljstvo gleda danes v bodočnost. Prelom s »tradicijami« je bil geslo ptujskega zborovanja, smisel tega gesla pa je napolnil srca naših vzgojiteljev z novim pogumom, s podvojenim dobro voljo.

Učiteljstvo je soglasno odklonilo vsak strankarski vpliv in prosveti in v Bolstvu. Ta misel je bila izražena v konkretni zahtevi, ki je dobila na ptujskem zborovanju vidno obliko. Nam se dozdeva, da vodilni činitelji v učiteljskih vrstah te zahteve niso uvrstili med resolucije iz določenih namenov, ampak samo tako, ker je to danes v modi. Besede so eno, dejanja drugo.

Mi spadamo med najzadnje, ki dvomimo o dobri volji našega učiteljstva. Zavedamo se, kaj pomeni narodno zavredno, strokovno izpopolnjeno učiteljstvo za ves naš narod. Ne moremo se pa otrestiti pomisleka, ki nas trenutno navdaja s skrbjo za lepe načrte, ki si jih postavlja idealni učitelj v svojem velikem zanosu. Padla je beseda o Orjuni. Danes v naši državi nikdo več ne dvomi, da se je te nacionalne organizacije polastila v dosedaj svojih namenov ena izmed večjih političnih strank. In za Orjuno se je potegnulo naše učiteljstvo brez pridržka. To da veliko misliti. Že radi tega, ker je to pritrjevanje v popolnem protislovju z nekimi načeli, ki jih je učiteljstvo ravno tako sprejelo brez pridržka.

V Ptuj se je nehotе porodila velika kontradikcija. Motivacija »za« je jasna, ker ji primanjkuje dejanske podlage. Načela Orjune nasprotujejo ideji ravnopravnosti med Srbi, Hrvati in Slovenci. »Jugoslovenstvo«, kakor ga pridigujejo nekateri politiki v naši kraljevini, je danes zgorela cilj. S forsiranjem te ali one ideologije se v naših razmerah ne da doseči tako, kakor si domišljajo mladi, neizkušeni ljudje. Mi hočemo novo generacijo krepkih ljudi, skratka: žilav, pošten in trezen - naroden narod.

Duša otroka je kakor vosek, v katerem se vtisne vsak najmanjši vtis. V mlada srca ni treba vlivati sovraštva do vsega, kar je tuje. Ustvariti je treba atmosfero spravljenosti, ono ozračje, v katerem bo lahko odradela vsa Evropa. Zbuditi je treba najprej globoko ljubezen do domovine, do skupne očetnjave. To ljubezen mora negovati slovenski učitelj v slehernem srčecu, ki mu ga je zaupala slovenska mati. Ali tam, kjer uspeva sovraštvo in preziranje, ni prostora za tako ljubav. Nikdo na svetu ne more hkrati poveličevati sovraštvo in ljubezen. Organizacija, ki je, bodisi posredno, ali neposredno, v službi politične stranke, ne sme uživati protekcije onega stanu, ki je poklican, da vzgoji državi predvsem dobre državljane. Vneti strankari postanejo itak v mladeniški dobi, dokler pa sedi otrok za šolsko klopio, mu morajo ostati politična vprašanja tuja!

Mučna je ta zadeva, toda naša dolžnost je, da pravočasno opozorimo one, ki se jih tiče. Še ena misel je bila sprožena na ptujskem zborovanju našega učiteljstva. To je prosvetno delo učitelja med kmetijskim ljudstvom ter industrijskim delavstvom. Priznati moramo, da je učiteljstvo v tem pogledu stilo zelo mnogo. Če pa primerjamo napore z rezultati, vidimo ogorodne difference. Naprednih idej ne bo širil med našim ljudstvom oni, ki ne razume ali noče razumeti ljudske duše. Do cilja se pride šestokrat tudi po kompromisni poti. Manjšina mora, ako se hoče uveljaviti v drobovini večine, poznati tudi taktično popuščanje, ki mu lahko sledi vsak trenutek podvojeni udarec. Država še ni nikdar rabila učitelja v toliki meri, kakor baš sedaj. Na učitelja je mnogo ležeče, zato mora postati on — na deželi samo on — prvi prosvetni činitelj v narodu. Minilo bo nezaupanje in nastala bo nova era sprave med inteligenco in delovnim ljudstvom. Predpogoje tega zblizanja mora ustvariti učitelj. Hvaležnost naroda ne bo izostala.

Bojazen našega učiteljstva za narodne tekovine je neutemeljena. Na svetu je pač že tako da mnogi zapadejo sočasnemu stremljenju, ne da bi razmišljali o njih zadnji konsekvenci. Danes vodi v naši državi NRS preko svojih ideologov državno politiko. De-

Parlamentarna situacija. Seja ministrskega sveta na dvoru. — Rekonstrukcija vlade.

Beograd, 9. julija. (B) Včeraj je bila na dvoru pod predsedstvom Nj. V. kralja Aleksandra seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih resortnih zadevah. Določil se je tudi dan odpuščenja kraljeve dvojice na Bled in potem v Pariz. Nadalje je bilo govora o notranji in zunanji politiki in tudi o vprašanju razpusta narodne skupščine. Na dnevnem redu je bila razen tega debata o stališču države do njenih sovražnikov in do protinarnodnih elementov. Sklenilo se je podvojiti varnostne odredbe, proti antidržavnim elementom pa nastopiti v zmislu določb zakona o zaščiti države.

Beograd, 9. julija. (B) Te dni so nekateri beograjski listi prinesli vesti, da se je vprašanje kabineta odgodelo zaradi kandidature poslanca dr. Janjića, ker ta gospod ne dopade pravoslavni patrijarhu. Ugotoviti je treba, da se ni pravoslavni patrijarh v naši državi nikoli vmešaval v politična vprašanja in seveda tudi ne tokrat. Najresnejši kandidat za ministra ver je dr. Janjić.

Beograd, 9. julija. (Z) V parlamentarnih in vladnih krogih računajo, da bo narodna skupščina končala razpravo vojaškega in uradniškega zakona do 25. t. m., nakar bodo nastopile parlamentarne počitnice, ki bodo trajale do 20. oktobra, ko se narodna skupščina

na sešane k rednemu zasedanju. Ta čas bi nastalo mrtvilo. V političnih krogih se govori, da odpotuje Nj. Vel. kralj za dobo parlamentarnih počitnic v inozemstvo. Tudi ministrski predsednik Pašić namerava iti v kakšno inozemsko kopališče. Ravnotako mislijo tudi ministri zapustiti Beograd za daljši ali krajši čas.

Beograd, 9. julija. (Z) Vprašanje rekonstrukcije kabineta je ostalo navzlic uveravanju merodajnih krogov še vedno nerešeno. Sodiijo, da zasedba izpraznjenih ministrstev ne bi bila sedaj na mestu. Ministrski predsednik Pašić ima rešiti to vprašanje, in rešil ga bo, ko pride za to najpriljavnejši trenutek.

Zahvala g. Pašića.

Beograd, 9. julija. (B) Presbiro objavlja: Povodom atentata z dne 27. junija je prejel predsednik vlade g. Nikola Pašić z vseh strani države nebrki pismen in brzojavk, v katerih se mu čestita, da si je otel življenje. Gospodu Pašiću, ki je globoko ginjen od tolikih dokazov simpatije in prijateljstva, je nemogoče, da bi osebno odgovoril na vsako posamezno brzojavko. Zaradi tega se tem potom prisrčno zahvaljuje vsem svojim prijateljem in čestilcem za izraze sočustvovanja.

Narodna skupščina.

Beograd, 9. julija. (Z) Narodna skupščina se je danes zopet sestala k seji. Pred prehodom na dnevni red je predložil posl. Pucelj (SKS) interpelacijo na ministra za pravosodje zaradi preiskave v njegovi hiši s strani političnih organov. Pravosodni minister dr. Marković je zahteval od zbornice, naj se izroči sodišču nekaj poslancev, med njimi tudi dr. Mate Drinković. Zastopnik poljedelskega ministra je predložil narodni skupščini zakonski načrt o zavarovanju žetve proti toči s prošnjo, naj se njegovemu predlogu prizna nujnost. Notranji minister Vujičić je odgovarjal potem na nekatera vprašanja poslancev muslimanskega kluba, zlasti kar se tiče delovanja političnih uradnikov v Bosni in Hercegovini. Minister Vujičić je odgovoril najprej posl. dr. Spahu, da se občinske volitve v Bosni izvedejo v najkrajšem času. Dr. Spaho je izjavil, da se ne zadovoljuje z odgovorom. Na pršašenje posl. Kulenovića o odvzemanju orožja je odgovoril minister, da ni točno, da bi se bilo orožje odvezalo le muslimanom in radičevcem. Postopalo se je popolnoma objektivno, ker se je orožje odvzelo tudi približno 400 Srbom.

Med govorom ministra Vujičića je prišlo do incidenta z zemljoradnikom Kokanovićem, ki se je razvil v ostro in

POTOVANJA NAŠEGA KRALJA.

Beograd, 9. julija. (Z) Kakor poročajo listi, namerava Nj. Vel. kralj Aleksander posetiti letošnje poletje ali jesen Varšavo. Prve dni meseca septembra pride v prestolico poljske republike tudi belgijski kralj Albert. Obema posetoma se pripisuje velika politična važnost, kar velja tudi za obiska francoskega maršala Focha in romunskega kralja Ferdinandada.

DEMENTI ANGL. POSLANIŠTVA.

Beograd, 9. julija. (B) Presbiro objavlja: V zvezi z vestjo beograjskega »Vremena« od 6. t. m., ki spravlja tajnika angleškega konzulata v Zagrebu g. Bodena v zvezo z g. Radičem, pooblašča poslanstvo Velike Britanije v Beogradu na podlagi poročila njegovega konzula v Zagrebu Presbira k izjavi, da ni prišel g. Boden nikoli v stike z g. Radičem in da ga sploh ne pozna. Nikoli mu zaradi tega ni mogel dovesti novinarjev ali jih celo peljati

našnja vlada je po bistvu in duhu narodna vlada, ki loči narodne tekovine zelo previdno od strankarskih teženj. Stranka ni država, g. Pribičević pa že najmanj...

ponovno prerekanje med poslanci Kokanovićem, Kobasico, Popovićem in Grgurovičem, tako da ni mogel predsednik Jovanović napraviti reda in je moral prekiniti sejo.

Po odmoru se razburjenost nikakor ni podelila, ampak se je le še povečala. Minister Vujičić je nadaljeval svoj govor in je rekel, da bo izdal naredbo vsem velikim županom v Bosni in Hercegovini, da v tej zadevi postopajo strogo objektivno. Musliman Bajić je izjavil, da se ne more zadovoljiti z odgovorom ministrovim.

Stavljenih je bilo še nekaj vprašanj, nakar je prešla zbornica na dnevni red: volitev raznih odborov. Predsednik Jovanović je odredil odmor, da se poslanci sporazumejo glede kandidatov za posamezne parlamentarne odbore. Med tem časom so se sestali k seji načelniki strank, ki je trajala do 12 in pol. Ni so se pa mogli sporazumeti, vsled česar je zaključil predsednik sejo narodne skupščine.

Prihodnja seja jutri ob 9. na kateri se bodo izvolili odbori. Na dnevnem redu jutrišnje seje je tudi debata o poročilu poslanca Voje Lazića in razprava o zakonskem načrtu o zavarovanju žetve proti toči, kakor tudi o zakonskem predlogu o ustroju vojske.

na Radičeve shode. Tudi ni imel g. Boden nikakih stikov kakršnekoli vrste z bivšimi avstrijskimi častniki, najmanj pa takih, s katerimi ga spravlja omenjeni list v zvezo.

CICVARIČEVE KLEVETE.

Beograd, 9. julija. (B) Cicvaričev »Beogradski Dnevnik« z dne 8. t. m. je objavil notico, da se v prometnemu ministrstvu protežira neka nemška tvrdka pri nabavah na račun vojne odškodnine. List trdi, da je pri tej stvari oškodovana država za petnajst milijonov dinarjev, kar je šlo v prid ministru za promet. Dr. Janković je zaradi te klevete in laži danes vložil tožbo proti ravnatelju »Dnevnika«.

Novi tržaški škof.

Rim, 9. julija. (K) Papež je imenoval monsignora Luigija Fogarja iz Gorice za tržaškega škofa.

daje novo vero. Te besede pa si naj zapomni slovenski učitelj za vse čase, da ne bo morda pozneje neljubega iznenadenja. Državna vlada skrbi in bo zvesto skrbela za to, da se niti ped naše zemlje in noben del našega posestnega stanja ne uporabi za borbo proti lastnemu narodu. Mi smo zapisali, učiteljstvo pa naj razmišlja o besedah, ki so nastale v najboljšem namenu.

Obnovitev zvezne pogodbe z Romunijo.

Beograd, 9. julija. (Z) Med našo kraljevino in Romunijo se je obnovila za nadaljnja tri leta zvezna pogodba, ki je bila sklenjena dne 7. junija 1921. Ta zveza ima obrambni značaj v zaščito trianonske in neuillyske mirovne pogodbe. Z naše strani je podpisal po-

godbo o zvezi poslanik v Bukarešti Colak-Antić, z romunske pa zunanji minister Duca. Povodom obnove zvezne pogodbe sta zunanja ministra obeh kraljevin izmenjala prisrčne brzjavne pozdrave.

Dr. Beneš v Parizu.

Pariz, 9. julija. (K) Češkoslovaški minister za zunanje posle dr. Beneš je došel semkaj.

Izmišljena senzacionalna vest.

Zagreb, 9. julija. (Z) Danes so prinesli nekateri tujakšnji listi vest iz Beograda, da so tjakaj došle zanesljive informacije, po katerih ima biti ob jutri ob 5. popoldne vsa italijanska vojska v stanju pripravljenosti. Vse stráže so ojačene. Do tega koraka je prišlo, kakor se zatrjuje, vsled nesoglasja med italijanskim generalissimom Diazem in ministrskim predsednikom Mussolinijem. Ta vest doslej še ni potrjena. (Na vsej stvari gotovo ne bo nič res. Vendar pa je zanimivo, da so že pred par dnevi pisali listi, da se pripravljajo fašisti na pohod na Dalmacijo. Vidi se, da znajo delati fašisti za se dobro reklamo. Gospod D'Annunzio, kje ste? Op. ured.)

Za izboljšanje našega prometa.

Beograd, 9. julija. (Z) Danes je bila konferenca v ministrstvu za promet, ki ji je predsedoval načelnik kabineta prometnega ministra g. Avramović. Razpravljali so o dveh vprašanjih, ki se nanašata na izvozno kampanjo. Sklenilo se je delovati na to, da sprejme ministrstvo saobraćajne vse predloge, ki gredo za tem, da se izboljša naš železniški promet. Prometno ministrstvo naj pravočasno razdeli vagonne v razmerju z važnostjo poedinih poljedelskih ali industrijskih centrov. Namesti naj se tudi zadostno število železniškega osebja. Vzpostaviti se mora tudi promet z brzimi in direktnimi vlaki do obmejnih postaj.

NAŠI VOJNI DOLGOVI V ANGLIJI.

Beograd, 9. julija. (B) V kratkem se začno pregovori med našo in angleško vlado zaradi ureditve naših vojnih dolgov, ki jih je najela bivša kraljevina Srbija v Angliji za nabavo vojnega materiala na solunski fronti. Po računu angleške vlade znašajo naši dolgovi v Veliki Britaniji enajst milijonov funtov šterlingov.

Orijska konferenca.

Lausanne, 9. julija. (K) Oficijelno poročilo pravi: Oficijozni razgovori, ki se vrše od sobote dalje bodo, kakor se pričakuje, dovedli do načelnega sporazuma o treh še neročenih vprašanjih med delegacijami držav, ki so sklicale konferenco in med turško delegacijo. Izvedencem je bilo naročeno, da pripravljeno besedilo spremene v zmislu teh razgovorov, nakar bo besedilo predloženo pristojnim odborom konference. Kakor doznava švicarska brzjavna agentura, zavezniki ne vztrajajo več na tem, da se Turčija izjavi o načinu plačila.

Reparacijski problem.

London, 9. julija. (K) Kakor poročajo listi, se bo angleška vlada v začetku tedna bavila z vprašanjem, ali je potrebno, da minister za zunanje posle lord Curzon nadaljuje svoje razgovore s francoskim veleposlanikom. Ako pa to ni potrebno, bosta Italija in Anglija skupno odgovorili na nemški memorandum in bosta pri tem podali predloge, ki pa jih bosta prej priobčili Franciji in Belgiji.

SMRTNE OBSODBE.

Carigrad, 9. julija. (K) Vojaško sodišče je obsodilo na smrt 17 oseb, ki so bile obtožene, da so pomagale Grkom pri zasledovanju Turkov v Bejko-su. Smrtne obsodbe bo izvršena 12. julija.

Stavka naših pomorščakov

Sušak, 9. julija. (Z) Posadka nekaterih parnikov, ki so pripluli v Split, se je pridružila stavkujočim mornarjem. Brodarji bratje Matijević so sprejeli v delo mornarje Zveze jugoslovenskih pomorcev, tako so njihovi parniki mogli odpeljati iz Splita. Včeraj je odplul parnik »Salona« družbe Jadranska plovidba iz Bakra z moštvo in častniki vojne mornarice. Na suhem ni bilo nikogar, da bi odvezal parnik. S tem je hotelo izraziti prebivalstvo svoje simpatije s stavkujočimi mornarji.

Včeraj je bilo na Sušaku in Bakru več protestnih shodov, na katerih so bile sprejete resolucije, v katerih se pozivlje vlada, naj prepreči nadaljnje poskuse v tej smeri.

Beograd, 9. julija. (Z) Včeraj, dopoldne se je vršil pred hotelom Slavio protestni shod organiziranega beograjskega proletarijata. Manifestirali so svojo solidarnost s stavkujočimi mornarji. Kmalu pa so oblastva prepovedala zborovanja, nakar so sklicali prireditelji protestni shod v Socijalističnem narodnem domu. Ob 10. je otvoril zborovanje predsednik Splošne delavske zveze Pavčević. Za njim je govoril predsednik Zveze jugoslovenskih pomorcev kapetan Popel, ki je obrazložil vzroke in razvoj stavke mornarjev. Dejal je, da ni med 2000 mornarj nobenega stavkokaza. Govorili so še socijalistični poslanec Divac in delegati Zveze reških brodarjev kapetan Gjuric, Zveze kovinskih delavcev Milutin Budić in Bukvić. Sprejeti sta bili dve resoluciji. Sklenilo se je, stopiti v stike z Mednarodno zvezo transportnih in prometnih delavcev v Amsterdamu. Na koncu shoda se je v zvezi z zadovoljstvom na znanje izjava ministra vojne in mornarice, da ni odredil, da se vojna mornarica uporabi za zasebne svrhe. Izdal je le nalog v zvezi s celokupne vlade, naj vojne ladje prevaja po pošto in državne potrebe. Izjavil je tudi, da prevzame vso odgovornost za vsako protizakonito postopanje in da je takoj odredil, da se ne sme več uporabljati vojska za opravljanje zasebnega trgovinskega in potniškega prometa.

VRNITEV SODNIH AKTOV.

Beograd, 9. julija. (B) Italijanska vlada je naročila svojim sodiščem v Istri in Zadru, naj takoj vrnejo vse akte in listine, ki se nanašajo na naša sodišča v Sloveniji in Dalmaciji. Naša vlada bo sedaj določila delegate in jim dala navodila glede vprašanj, ki se nanašajo na povračilo omenjenih spisov.

VOLITVE V FRANCIJI.

Pariz, 9. julija. (K) Socijalistični radikalec Franklin Bouillon je bil izvoljen za poslanca v departamentu Seine et Oise.

NEMCI V ITALIJI.

Rim, 9. julija. (K) Župan grof Kunigl iz Casteldarna (Ehrenburg) pri Brunecku je bil odstavljen, ker se je, kakor poročajo listi, branil uradovati v italijanskem uradnem jeziku.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

Tlemcen (Alžerija), 9. julija. (K) Tu se je zgodila avtomobilska nesreča. Avtomobil se je med vožnjo prevrnil. Sedem ljudi je ubitih, 20 pa ranjenih.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Kino Matica: »Dsmrtni obsojenec.«
Kino Ideal: »Neznanka iz Pontegrada.«
Kino Tivoli: »Čuda džungle.« IV. del.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Piccoli na Dvornici cesti in Bakarič na Karlovači panti.

Pokrajinska skupščina Udruženja jugoslovenskega učiteljstva v Ptuj.

(Izvirno poročilo »Jutranjih Novosti«.)

Ptuj, 8. julija.

Kakor smo poročali že v nedeljski številki, se je zborovanje delegacije slovenskega učiteljstva vsled preobrnega dnevnega reda, ki je bil napolnjen z zanimivimi in plodnimi debatami, precej zategnilo. Tudi blaginjsko poročilo je bilo sprejeto soglasno ter je bil blaginjski podeljen po referatu računskih preglednikov soglasni absolutori. Delegacija je ob tej priliki sprejela predlog, da se članarina za UJU v bodočem poslovnem letu ne zviša.

Po daljši razpravi, ki je temeljila na poročilih raznih odsekov, je odredil predsednik g. Luka Jelenc volitve v novo upravo poverjenstva Ljubljana. Ob pozni uri je bila v najlepšem soglasju izvoljena sledeča uprava: Poverjenik: g. Luka Jelenc; namestnik poverjenika g. Anton Gnuš; blaginjski g. Mirko Felgic; odborniki: Josip Lapajne, Anton Iren, Peter Močnik, Ljudevit Potočnik, Vilko Rus, Marija Godec. Nadzorstvo: Fran Luznar, Josip Rajšp, V. Zupančičeva. Strokovnim tajnikom je bil izvoljen dosedanj, g. Rudolf Dostal. Urednik »Učiteljskega tovariša« za bodočo poslovno dobo je g. Ivan Dimnik. Tako je delegacija v popolnem soglasju rešila mnogo važnega dela. Na obrazlih vseh navzočih se je opazilo kljub fizični utrujenosti trdno voljo premagati vse težkoče. V tem oziru je učiteljska organizacija naravnost vzorna.

Pokrajinska skupščina.

Danes ob 9. uri zjutraj se je vršila v okusno ozračju dvorani Društvenega doma (bivši »Detsches Haus«) slovesna pokrajinska skupščina vsega učiteljstva. Dvorana je bila nabito polna. Skupščino je otvoril novo izvoljeni poverjenik g. Luka Jelenc. V svojem uvodnem nagovoru je spomnil na delo, ki ga je učiteljska organizacija obavila na polju narodne in mladinske prosvete. Org. jugosl. učiteljstva je stanovsko strokovna, stoji pa odločno na temeljih državnega in narodn. edinstva in jamči kot napredna organizacija politično in versko svobodo na prosvetnem polju. Predvsem pa je UJU stroga čuvarica učiteljskih interesov.

Nato je predsednik pozdravil navzoče, v prvi vrsti ptujskega okrajnega glavarja dr. Otmarija Pirkmajerja, ki je prišel na skupščino kot zastopnik pokrajinske uprave in kot predsednik treh okrajnih šolskih svetov. Skupščino je oskrbital tudi predsednik Šolske Maticice starosta mariborskega Sokola, g. dr. Ljudevit Pivko. Pozdrav predsednika je nadalje veljal viš. šol. nadzorniku g. Engelbertu Ganglu in zastopniku hrvatskega učiteljstva, g. prof. Skariću iz Zagreba.

Na predlog g. Luke Jelenca je bila odposlana udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru in prosvetnemu ministru g. Miši Trifunoviću. Skupščino je nato pozdravil zastopnik vlade, g. okrajni glavar dr. Pirkmajer, v imenu hrvatskega učiteljstva pa je tolmačil svoj pozdrav g. prof. Skarić.

Prvi referat, kakor je bil napovedan na dnevnem redu, je podal g. okr. šolski nadzornik g. Pavel Flerč. Njegovo poročilo je skrbno sestavljeno, do začetnih detajlov izdelan program UJU na šolskem polju. Referat se naslanja predvsem na narodno vzgojo naše mladine. Iz njega se zrcali moderno pojmovanje

jugoslovenskega učitelja o sodobnem problemu naše nacionalne vzgoje. Ob tej priliki smo videli, da naše učiteljsko deluje s polno paro, da izbira nove metode, nova pota. Določeno iskanje, ki pelje gotovo k vsestranskim uspehom. Skupščina je sprejela temeljito in z ljubeznijo do prosvetnega dela zamišljeno poročilo z viharim odobravanjem.

Veliko pozornost je vzbudil s svojim drugim referatom dr. phil. Ivan Žgeč. Predaval je o »Sodobnih zahtevah vzgoje in narodne prosvete«. Padale so ostre besede proti papirnati katederski avtoriteti. Referent je na znanih stvareh podlagi obdelal zgodovinski razvoj vzgoje ter je nato prešel na zahteve naše dobe. Šolstvo naj se osvobodí okostenelih vezi na preteklost in bodi urejeno v duhu nove dobe: sedanjo šolo naj nadomesti nova generacija s praktično, delovno šolo. Šola naj bi pospeševala samostojnost mišljenja, pripravljala naj bi kmeta in industrijskega delavca — tema bodi v bodoče posvečena največja pozornost — spričo sedanjega evropske krize na bodoče dogodke. Negovati je treba veselje in spoštovanje do dela. Učitelj bodi tovariš mladine, svetovalec, enak med enakimi, ne pa policaj. Predolgo posedanje mladine v šolskih klopih izživa pasivnost učenca, ubija intenzivnost priučevanja. Socialni problemi zahtevajo nujne reforme vsega šolstva. Vzgoja naj se usmeri iz nacionalno — šovinistične strani v socialne struge. Le tako bo imel naš narod velike koristi od šole. Učiteljstvo je poklicano, delovati v prosvetnem oziru med kmetskim ljudstvom in industrijskim prebivalstvom. »Sramota je, da ima en duhovnik več upliva kakor 10 šolnikov!« Izobrazba učiteljstva naj se poglobi, šolstvo naj se reformira og. ljud. šole do učiteljskega, učitelja pa naj gre s podvojenim trudom na delo, da nam vzgoji novo generacijo, ki bo umevala socialne naloge naših dni in bližnje bodočnosti. Referat g. dr. Žgeča je zapustil med navzočim učiteljstvom velik vtis.

Nato je učitelj g. Fran Škulj podal v svojem obširnem referatu načrt »Socialne ustanove učiteljstva v Sloveniji«. Predlog referenta gre za tem, da si ustanovi učiteljsko podporno organizacijo za vse slučaje socialnih neprilic. Predlog je bil iniciativne narave. Razvila se je zanimiva debata, v katero so posegli g. Moderndorfer, Mervič in drugi, končno pa je bil načrt načelno sprejet.

Končno je sprejela skupščina na predlog poverjenika g. Jelenca sledečo resolucijo:

A. Zboljšanje gmoznega položaja.

Ker je radi naraščajoče dragine postal socialni položaj učiteljstva tako žalosten, da se celokupno slovensko učiteljstvo nahaja tik pred onemoglostjo in popolno odpovedjo vseh svojih sil, zahtevamo:

1. Vlada naj takoj reši vprašanje službene pragmatike.
2. Vlada naj nemudoma zviša vse službene prejemke v smislu zahtev vseh javnih namestencev.
3. Vlada takoj izplača enkratni nabavni prispevek za vsaj delno pokritje delov, v katere so zabredli vsi javni namestenci.
4. Vlada naj draginji primerno zviša prispevek za stanarino in naj preskrbi tudi

žena je pravkar postala nosna. On je pričel, da bo otrok počel s kaljo boleznijo v krvi. Pride do sklepa, da je bolje uničiti nerazvit plod kot postati oče bolnega otroka. In odvzame ženi plod (III. dejanje). Nastane konflikt med njo in njim, Nazor! žene o življenju so važnejši, naravnost od moževih hipotez. V njej se buni odpor proti ropu v materinem telesu. Zahrepeni po vseždravilni ljubezni, da ji zamori bolne misli in v mehki pomladni noči se ji spet zažene materinstva. Za hip pozabi mož na svoje teorije. V minuti slabosti se znajde zopet kot človek v hrepenčih rokah svoje žene. Strastnoobupni klic se izvije premagane mu v toplem objemu: »Plamen! Smrt! Satan! Sežgi me!« Zena trumirava. Ona postane zopet mati. On gleda svoj konec in hoče odvzeti ženi še drugi plod. (Peto dejanje.) Odprto okno. Majniško solnce, cvetoče drevo. On se vrača s predavanja. Imel je velik uspeh. Njegovo delo se pripravlja za tatis. Bolezen je v zadnjem stadiju. Kašlja, v obraz je sljušan. On čuti predsmrtno radost: njegova ideja bo živela. Služil je človeštvu. Ona: Tvoje delo ne izžareva ljubezni. On: Ne, one majhne. One, ki obvisi na eni sami otroški avbici. Ono, ki gleda v svet... Kako bi vse bilo drugače, če bi človek ne nosil prokletstva že iz materinega telesa, da svoje življenje koščkom izpljuje... Hoče, da zopet odpravi plod. Zopet in zopet, če treba tisočkrat, je slabih ne na sveti Oni, ki pridejo za nami, naj imajo boljše; naj bodo zdravi in močni... On plje na zdravje vsemu, kar je človeka... Ona poje znanj materinsko pesem. Med obema ni več mlasti... Maj, rože... On pa umira, slabi... Izgineva... Poslušaj. Krikne. Ona plane v sobo. On: Tvoja materinska pesem... Ona: Oče. Poklicalo te je... On: Jaz ti dam očeta! Profstrup daj... Ona se bori. Odločitev — za vselej. Ona: Danes — jaz. Ne boš več mesaril mojega telesa. On: Ne roditi, ne v svet! Ona: V svet — v svet ga poneseš. Moja ljubezen ga bo vzdržala. On: Kužno gnezdo... Umre. Ona (nad mrtvim): Zdravnik, da. To si bil. Velik zdravnik.

ogrev, ki gre učiteljstvu po šolskem zakon.

5. Učiteljcem, ki so poročene z državnim namestencem, naj se priznajo polne draginske doklade.

6. Pravilno in izobrazbi primerno naj se urede službeni prejemki učiteljske ženske ročnih del in otroških vrtin.

B. Narodna vzgoja in prosveta.

Učiteljstvo, zbrano na pokrajinski skupščini UJU v Ptuj, uvideva potrebo temeljite vzgoje in izobrazbe kmetskega prebivalstva in industrijskega delavstva, kakor to zahteva celotni gospodarski, politični in socialni položaj naše domovine in vsega kulturnega zapada. V tej smeri je pripravljeno napeti vse svoje moči, da se začne že enkrat s široko začrtanim in temeljitim vzgojnim in prosvetnim delom, ki se mora sistematično organizirati. Osnovna šola mora postati podlaga in kulturno središče vsega dela med kmetskim prebivalstvom in industrijskim proletariatom. Da se to uresniči, so potrebne dalekosežne in globoko segajoče reforme v smeri k pravi delovni šoli. Šola — učilnica se mora izpremeniti v šolo vzgojevalnico. Tudi se mora delokrog učitelja razširiti na pred- in pošolsko dobo, tako da postane učitelj centralna postava v vzgoji našega naroda in temelj vsega prosvetnega dela. Vzgoji učiteljskega naraščaja se mora posvečati več pažnje in predvsem se mora skrbeti za njegovo višjo pedagoško naobrazbo ter vzgajati močne osebnosti za voditelje naroda.

Vendar pa potrebuje učiteljstvo pri svojem velikopotezno zamišljenem vzgojnem in prosvetnem delu močne opore i v ostali inteligenci i v merodajnih faktorjih. V to svrhu je potrebno:

1. da se učiteljstvo in ostala inteligenca duševno zbližata v svrhu skupnega delovanja na polju vzgoje in prosvete;
2. da se začne skupno delovanje akademskih mladine z učiteljskim naraščajem na učiteljskih, učiteljskih z akademsko mladino in ostale inteligence, zlasti vseučiliških profesorjev z učiteljstvom. Tako se bo samo po sebi sistematično organiziralo vse vzgojno in prosvetno delo.
3. da se učiteljstvo, ostala inteligenca, akademska mladina in učiteljski naraščaj približajo kmetskemu prebivalstvu in industrijskemu delavstvu ter poskušajo premostriti prepada, ki je nastal med njimi. Proučevati morajo njegovo duševnost in značaj, njegovo življenje, delo in potrebe, da tako položijo temelje naši samolastni vzgoji, ki mora vzeti smernice za vzgojo ravno iz naše duševnosti in naših potreb.

Na ta način upa učiteljstvo, da prihodnji vzgojo današnji dobi in našemu narodu, da dvigne nivo naše pedagogike ter pripravi sistematično kmetsko prebivalstvo in industrijsko delavstvo na vse naloge, ki nam jih stavi današnja doba in ki nam jih prinaša razvoj.

Apelirja pa na vse merodajne faktorje, da ga podpirajo pri tem prepotrebem in težavnem delu.

C. Vprašanje ženske realne gimnazije.

Pokrajinska skupščina UJU poverjenstvo Ljubljana, uvideva nujno potrebo višje izobrazbe našega žensstva, zato izraža zaželenje glede zadnjih vestí o nameravani ukinitvi edinega našega nacionalnega ženskega učnega zavoda — ženske realne gimnazije v Ljubljani.

Ko je predsednik zaključil sijajno obiskano skupščino, je bilo med učiteljskim opaziti zadovoljstvo z rešenim delom. Naše narodno zavedno in napredno učiteljstvo je v Ptuj ponovno dokazalo, da umevala velike prosvetne naloge, ki ga čakajo po širni naši domovini. Upajmo, da obrodí ptujska skupščina našega učiteljstva najboljše sadove: v blagor naroda in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

— Popravek. V nedeljskem poročilu UJU je naš tiskarski škrat prežrl eno vrsto poročila in je napravil g. Luka Jelenca iz Ljubljane za župana iz Ptuj. Poročilo se mora pravilno glasi: »Za tem je pozdravil v imenu ptujske občine delegate UJU gosp. župana Losinskega. V kratkem in jedrnatem govoru se je obema govornikoma zahvalil šolski ravnatelj g. Luka Jelenc iz Ljubljane.«

Ali ste že obnovili naročnino za Jutranje Novosti?

Borba je končana. V ženi zapolje dvoje življenj, dvoje večnih slasti se pretoci v njenih žilah: mati — otrok — in kot zmagovalci ogenj večnih prirodnih zakonov, neodumen misterij narave zaplamliti nad mrtvim truplom moža logike — ljubezen. Za stvari tako intimno-umetniškega značaja je treba absolutne igralske poduževljenosti. Tudi scenično bi vsaka — tudi do zvedno potrebna navlaka — je motila celotni utis. Sodeč po dosedanjih uspehih obeh gostov in po reputaciji, ki jo uživata, obeta biti gostovanje dober epilog naši končani dramski sezoni in je iz tega razloga odkrito predvajati nesebični korak umetniške dvojice. G. Bratina, bivši član ljubljanskega ansambla se je po mnogih izkustvih v tujni in uzornih šolah razvil v izredno inteligentnega igralca kot ga označujejo razni glasovi odličnih estetrov in kritikov. Igral je v Ljubljani, Trstu, Celju in Mariboru. Igralec, režiser, vodja dramskih šol, ravnatelj drame in umetniški popotnik. Danes komik — jutri tragik: ves v svojem poklicu.

Ga. Berta Bukšekova mu je v vsem verna družica. Pričela je svojo pot na našem odru kot mladostna igralka že v novem gledališču l. 1892, poznani so ji hrvaški odrli, bila je v Srbiji in se šolala na Dunaju kot gojenka konserv. profesorice Petrasch-Wohlmuthe.

Glavne vloge g. Bratine je imenovali Hiestakova, mož — Satan v ženski. Onufrij »Dnevi našega življenja«. On — »Ono« in do modernih jugoslovenskih. (Tučič: Gol. gata. Vojnovič: Ekvinocti itd.)

Ga. Bukšekova je našla svoje umetniško torišče zlasti v tragedijah. (Skoljak, Smrtni ples, Hasanaginica, Strahovi, Tajfun, itd.)

V sredo, dne 11. t. m. uprizorita gosta R. Braccovo veseligrjo »Prava ljubezen«. Duhovita, živahna, nekoliko galantna italijanska stvarica. Za prijeten, a potreben oddih.

Gostoma je treba z mnogobrojnim posetom obeh predstav dokazati, da naše ob-

Prosper Mérimée: Verne duše v vicah.

Prosper Mérimée je slovenskim čitateljem prav gotovo že dobro znan po svojih novelah Carmen in Colomba. Njegovo umetnost svet zelo ceni in če se je v vojni in povojnem času dokaj pozabilo na njegovo ime, se je to zgodilo le v čudnem vrenju dobe in v zmedah, iz katerih se svet še sedaj ni dvignil. Toda proslavitev petdesetletnice njegove smrti (1803 — 1870) ga je ozarila z novim sijajem.

Bil je mož na zunan ves trd in hlad, strogo umirjen in skoro angleško formalen, toda pod to okorenelo zunanjostjo se je skrivalo fino čuteče srce. Iz tega izvira njegova skepsa in njegova ironija, ki nikakor ni cvet slabotne utrujenosti in nemoči, ampak nujna posledica združevanja dveh ekstremov in takorekoč zblževanja ognja in ledu. Vsa njegova umetnost nosi pečat te dvojnosti, dejal bi, da je prav ta dvojnost potrebna za epiko in da se ima prav tej dvojnosti Mérimée zahvaliti za odlično mesto v književnosti. V njem mnogi in upravičeno gledajo predhodnika Flauberta in realista, pisateljev, ki so skriti za svojim delom in ki vodijo svoje junake, kateri so pa čisto iz mesa in krvi, kot lutke brez nasmeha in veselje in srečo in brez žalosti v smrt. Neusmiljeni so, kakor je neusmiljeno življenje, kakor je neusmiljena umetnost epika, usmiljenje je stvar ljudi.

Široko je znana zgodba očarljive ciganke Carmen, če po povesti ne, pa po Bizetovi godbi, prav tako tudi zgodba južne lepote Colombe. Ni pa v takem slovesu pričujoča povest in to po krivici, ker v zasnovi in umetnosti prav nič ne zaostaja za prvima dvema, da celo na nekaterih mestih visoko nadkriljuje prvo in drugo.

Nosilec povesti je tu vedno zanimiva in zagonetna oseba dona Juana, katerega lik so hoteli izklesati že najrazličnejši pisatelji svetovne slave (Moliere, Byron, izmed novejših Edm. Rostand in M. Barrés). Mérimée nam z večjim peresom opisuje mladost vetrenjaka, ki je zrastle ob svoji pobožni materi in ne bogve kako svetem toda južnem očetu. Iz te dvostranske vzgoje ga je v veselih dijaških letih pograbil vrtnec življenja. Prvemu koraku v stran sledi drugi in tretji in mladenič se vedno bolj pogrjeva v blato; veselo piruje, igra, vasuje in postopa za lepimi ženskami. Le včasih se ob veličanstvu smrti zdrže in se spomni v vrvežu mirnih besed svoje matere; toda zunanji hrup vedno pregluši te samotne trenutke. Po mnogih dogodivščinah ga uživanja žejna postopaška mladina višjih krogov dvigne na svoj ščit in on se solnči v svoji slavi, tedaj pa treščí vanj. Mudi se ravno v svojem gradu in v samoti se mu oglašajo spomini in doslej tuje misli. V strašni in grozni viziji je postavljen pred resnobo smrti, v njenem krutem sijaju spozna grehote svojih minulih dni in sklene nastopiti trnjevo pot poboljšanja. S krčevitimi silami se drži veliki spokornik, toda še enkrat zaplapolja v njemu blaznost njegove krvi. Z neusmiljeno silo potegne svoje telo nazaj in ga kroti, kroti dokler ga ne reši smrt iz tega samovoljnega trpljenja.

Prepričani smo, da bodo čitatelji z napetostjo sledili baženju tega velikega pripovednika, ki ne izpusti svojih poslušalcev iz čara, dokler jim ne izreče zadnje besede.

Činstvo povsem podpira njuno umetniško stremeljenje.

— Ljubljanska drama. Danes v torek, dne 10. in v sredo, dne 11. t. m. gostujeta v našem dramskem gledališču ravnatelj mariborske drame g. Valo Bratina in igralka ga. Bukšekova. Prvi večer vpriporita petdesetletno Schönerrovo dramo »Ono«, drugi večer pa delo italijanskega pesnika in dramatika Roberta Braccova »Prava ljubezen«. Obe deli sta bili vpriporjeni prošlo sezono tudi v Mariboru, ter želi največji uspeh tako pri publiku kakor tudi pri kritiki. Predprodaja vstopnic za obe predstavi vrši se zjutraj od 10.—12. ter popoldne od 3.—5. pri dnevnih blaginji v operi. Cene so kakor običajno pri dramskih predstavah. Pri blaginji dobiva se tudi razpored obeh del z raznimi clanki in pa z izveščili iz kritik prilikom vpriporitve v Mariboru. Razpored stane 2.50 Din. Občinstvo vabimo, da v obilnem številu poseti obe predstavi.

— Novi rod. V lepi opremi in bogati vsebini je ravnokar izšla dvojna (7. in 8.) številka tržaškega mladinskega lista »Novi rod«. Skoraj vsi naši najboljši mladinski pisatelji so zastopani v tej številki in zato nima dvojna številka »Novega roda« pomena samo za naše zapuščene malčke tam preko, temveč jo bo z veseljem prebral tudi vsak inteligent. Vsebinsko dvojno številke je, kakor rečeno, zelo bogata, kar najlepše izpričujejo že sama imena pisateljev, ki so zastopani v tej številki. Golar, Albreht, Uiva in Ločnikar priločujejo pesmi, Milčinski nadaljuje svojo povest »Junaštvo«, zatem slede prispevki Gradnika, Meška, Lovrenčiča, zelo občutna skica Široka, Ribičičeva »Nedeljsko popoldne ob Soči«, in pa Vere Albrehtove povest o treh piščikih. Turgenjeva »Prepelica« zaključuje pripovedni del. Izvirni lesorezi Maleša opominjajo na dva ustvaritelja naše književnosti, Vodnika in barona Zolisa. »Zrnca«, »Kotiček malih« in uganke zaključujejo uspešno dvojno številko. Toplo priporočamo »Novi rod« slovenski javnosti. »Novi rod« se prodaja v Matični knjigarni v Ljubljani.

Občni zbor ljubljanske »Glasbene Maticice«.

Ljubljana, 9. julija.

Zborovanje, dobro obiskano, je otvoril predsednik g. dr. Ravnlhar. Predvsem je poudarjal, da je izvršila Matica v svojem 50 letnem delovanju veliko kulturno delo, pokazala nepričakovan razvoj in velike uspehe trajnega pomena. Ta uspeh ni umeten in koreniti globoko v delo. Naša Matica je največjastnejša zgradba v kulturnem delu našega naroda in je bogato oplođila našo prosvetno grudo kot umna in skrbna vrtarica. Ima pa tudi voljo in namen v tem smislu napredovati in dovesti narod na visoko stopinjo velikih narodov. Z veseljem beleži izdajo in založbo domačih skladb, goitiev v šoli in konservatoriju, resnost učiteljskega zbora in njenih gojencev. V umetniškem oddelku sta tekmovala orkestralno društvo in pa pevski zbor. Glasbeno prosveto širi v srcih vseh slojev, tudi onih, ki je dosedaj niso poznali. Le eno senčijo te uspehe — 50 letni boj z gromnimi sredstvi. Javnost mora znati ceniti ta kulturni zaved.

Jubilej se je zaključil s svečanim aktom odlikovanja od strani našega vrhovnega zaščitnika lepih umetnosti, kralja Aleksandra. Odlikovana je družba in pa 2 člana, ki sta kumovala ob zibelki pri rojstvu in utrjevala tla v težkih časih za razvoj v narodu. Glasbena Matica je dobila red Sv. Save II. razr. Ravnatelj v p. in bivši župan ljubljanski g. Peter Grasselli III. razreda in red V. razreda pa prvi blaginjski g. Franc Drenik in profesorja konservatorija gg. Jos. Vedral in Janko Ravnik.

V imenu odlikovancev se je zahvalil g. Grasseli za prijazne besede povodim izročitve in zboru za topli sprejem njegovih izjav. Če kdo z veseljem pozdravlja razvoj Maticice, sta s tovarišerjem Drenikom, ki sva je videla kot otroka v povojli, ki se je razvil v takega orjaka. Izražata željo, da bi Matica razcvetela in da se izreče zahvala na najvišjem mestu. Matiči, bog daj srečo! Isto je izrazil tudi g. Vedral.

Sidlo je izbrano poročilo lajnika g. Mahkota, ki je porazdeljeno v 4 glavne oddelke in sicer notranje delovanje, odobro, glasbena šola in konservatorij, Matica kot glasbeno literarni zavod in koncertno delovanje. Matica je imela v 2 letih poslovnih dobi poleg slavnostnega občnega zbora 21 odborovih sej, katerih se je udeleževal tudi ravnatelj konservatorija g. Hubad, Ima 6 častnih, 113 ustanovnih, 178 rednih in preko 600 šolskih članov. Spomni se smrti članov gg. dr. Tavčarja, dr. Franca Zupanca in rač. rav. g. Ant. Petrovičja, pevca in gospodarja. Matica pa je izkazala zadnje časti tudi več drugim, posebno judenburškim junakom. — Koncertno delovanje je doseglo izredno lepe uspehe. Mnogo so sodelovale tudi podružnice Filharmonične družbe v Novem mestu, Celju, Mariboru, Ptuj in v Krškem. Glasbena šola deluje 41. leto in je imela preko 800 gojencev, poučevala 16 predmetov in imela 40 učiteljev. Konservatorij je pridelil 5 internih šolskih vaj, 3 javne produkcije in še par prireditve. Uspehi in kritika ugodni, posebnim priznanje rav. g. Hubadu. Kot literarni zavod je delala Matica kljub velikanskim finančnim težkotam jako plodonosno. Omenil je Matično knjižarno in koncertno poslovalnico, ki sta uspešno delovala. Izredno poštvovalen je bil Pevski zbor, ki je nudil Matiči skoro 8000 Din čistega donosa s svojimi koncerti doma in v raznih krajih naše domovine, ki so nesli v 6 mesecih 20.959 Din. Orkestralno društvo ima 26 članov in verno deluje. Dobro je uspel simfonični koncert pod vodstvom dir. Karla Jerala, ki se je kot tak žal poslovil.

Javnost moramo opozoriti na Maticico, da ne pade po 50 letnem delovanju v novi domovini, ko je napredovala celo v dobi suženstva. Poročilo je bilo z izredno zahvalo tajniku g. Mahkoti odobreno. Blaginjsko poročilo je podal g. dr. Žitovnik, ki je predvsem ugotovil poleg suhih števk, da je treba skušati zvišati dohodek s podporami, državnimi in zasebnimi. Podržal naj bi se konservatorij, ki je strašno obtežen za blaginjo.

Pri volitvi z vzlikom so bili voljeni na predlog g. Prunka v odbor sledeči gospodje: dr. Vlad. Ravnlhar, dr. Janko Žitovnik, Ciril Eržen, dr. Vil. Krofci, ravnatelj Matej Hubad, Ant. Lovše, Ant. Lasbajer, Stanko Premrl, Ivo Peruzzi, Ivan Završan. Namestniki pa prof. Ivan Škerli, Planinšek Egon in Juvanec Ferdo. Pregledalci računov gg. rač. rev. Galovič Vojteh, viš. davč. upr. Ivan Hočevar in pa viš. rač. sv. Paternoster.

G. Prunk je izrekel v imenu zborovalcev poleg zaslug raznih faktorjev in oseb za njihovo delo nališkorejšo zahvalo za delo predsedniku in voditelju Maticice g. dr. Ravnlharju. Med službenostmi se je zvišala članarina na 25 Din letno. Razvila se je živahna debata radi nekaterih notranjih poslov Maticice, ki streme na razvoj in povzdignje in jih bodo bodoči odbor topla upošteval.

Dopisi.

— Kumnik. Gledališče predstave. V četrtek dne 12. t. m. in v petek dne 13. t. m. vsakokrat ob 8. uri zvečer gostuje mariborsko gledališče v dvorani Narodnega doma z najnovejšo vzeleznimivo Schönerrovo dramo »Ono«. In Braccovo zabavno veseligrjo »Prava ljubezen«. Iri sta imeli doslej povsod velik uspeh in je pričakovati tudi pri nas obilnega obiska. Turnejo vodi ravnatelj Mariborske drame g. Valo Bratina, ki si je nadel nalogo poglobiti pojmovanje drami in vzbuditi večje zanimanje za gledališče sploh.

— Moravce. V nedeljo se je vršila pri nas sokolska prireditve. Posetili so nas Sokoli iz Domžal, Zagorja. Vač in nekaterih drugih krajev. Koj po prihodu se je vršil obhod po vasi. Na čelu so korakali naši Sokoli na konjih, za njimi pa gosti in končno naši domači člani. V imenu našega sokolskega odseka je pozdravil goste šolski voditelj g. Toman. Odzdravil so mu voditelji gostov, nato se je vršila javna telovadba, ki je napravila veličasten vtis na vse udeležence. Zanimivo je bilo videti nekatere nasprotnike sokolske ideje, ki so se pohvalno izražali o našem impozantnem nastopu. Sicer nas je v tem kraju, ki je drugače popolnoma v nasprotjem taboru, precej malo, toda Sokolstvo očividno vnapreduje. Upamo, da ne bo prešlo mnogo časa, ko se bo bodo naše vrste pomnožile.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih JUTRANJE NOVOSTI!

Dnevne novosti.

— Francoski vicekonzul sprejema oficijelno v soboto dne 14. julija na dan francoskega narodnega praznika (ob 11. uri).

— Promocija. Včeraj sta diplomirala na ljubljanski tehniški inženjerski montanistiški g. Cvetko Kalin, sin računarskega nadzornika pri pokr. upravi, ter g. Otnar Petrič, sin upok. železniškega uradnika. Imenovanja sta izšla kot prva diplomirana inženjerska montanistiška na jugoslovenskih tehnikah.

— Novi rektor višje pedagoške šole v Zagrebu. Včerajšnje »Narodne Novine« objavljajo ukaz, s katerim se imenuje dosedanjemu poverjeniku pokrajinske uprave za Hrvatsko in Slovenijo dr. Stjepan Bosanac za rektorja višje pedagoške šole. Hkrati je izšla naredba ministra za prosveto, s katero ostane dr. Bosanac za nedoločen čas na svojem dosedanjem mestu kot poverjenik za prosveto in vere pri pokrajinski upravi za Hrvatsko in Slavonijo.

— Hrvatska proslava v Ljubljani. Včeraj je prisredila Českoslovaška Obec proslavo v spomin 50. letnice smrti češkega narodnega protibuditelja in mučenika za narodno svobodo ministra Jana Husa. Po kratkem pozdravu in nagovoru predsednika g. Chvátala je zaigral orkester čeških dijakov, ki se mude na poti v Dalmacijo slučajno v Ljubljani kot gostje Č. O., češkoslovaško narodno himno. Na to je sledil govor lektorja češkega jezika g. prof. dr. Burina v lepih vznešenih besedah o pomenu na oltar domovine doprinešene žrtve Jana Husa. Pokazal je v svojem govoru, da je bila žrtve Jana Husa simbol in vodilna luč vseh velikih čeških moč v borbi za svobodo češkega naroda in v vzpodbudo k vztrajnosti, dokler jim ni posijalo zlato solnce svobode. Nato je gđ. Jezekova zelo lepo deklarirala recitacijo »Husa«. Po dokončanem sporodu se je razvila prisrčna domača zabava ob zvokih skladb velikih čeških skladateljev.

— Visoki gost v Splitu. Tudi dni je prišel v Split s svojo družino češkoslovaški prosvetni minister g. Gustav Habermann.

— Pokrajinska uprava za Slovenijo objavlja: Na temelju odobrenja generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu z dne 15. junija 1923, št. 19.153, se v področju sreske uprave finančne kontrole Maribor l. vzpostavi pri glavni carinarnici l. razreda v Mariboru oddelke finančne kontrole Maribor 3 z dnem 20. julija 1923.

— Dunajska medicinska fakulteta prideli od 17. do 29. septembra 1923 leta X. mednarodni zdravniški nadaljevalni tečaj s posebnim poštovanjem terapije. Obiskovalci tečaja imajo plačati le vpisnino, katere znaša 100.000 a. K. Reflektanti naj priložijo ime ter morebitne želje tajniku dr. A. Kronfeldu, Wien IX, Porzellangasse Nr. 22.

— Zaščita mladine. Oddelek za zaščito dece in mladine pri ministru za socialno politiko je uredil korake za statistiko otrok v deželi domovih. V državnih domovih se nahajala 3914, v privatnih 2611 in v subvencioniranih 2757 otrok. Državnih otroških ustanov je bilo 52, privatnih pa 104.

— Knjižnovodski tečaj Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani se prične v četrtek dne 12. t. m. ob pol 7. uri zvečer v prostorih trgovske šole na Kongresnem trgu. Urad je pripravil še nekaj udeležencev sprejeti, ki naj se takoj prijavijo.

— Poroči se danes g. Janko Vidmar, strojni stavec »Zvezne tiskarne« z gđ. Adelo Juvanažzi. Iskreno čestitamo!

— Izjava. Podpisano uredništvo izjavlja, da je bil očitek napram g. Rihardu Engelsbergerju, trgovcu v Krškem, da je na shodu dne 10. marca 1923 v Krškem pobalsko nastopal objavljen v našem listu z dne 13. marca 1923 neopracen, vsled česar ga obžalujemo. — Uredništvo »Jutranjih Novosti«.

— Železniška nesreča na Seli pri Ljubljani. Krjač v kmetijski tovarni na Seli, Martinu Jerak, doma iz Prevoja pri Kamniku, je šel v nedeljo zvečer okrog 6. ure v službo. Na prelazu železnice je naletel na osebnih vlak št. 43, ki pelje ob 17. uri 55 min. iz glavnega kolodvora proti Zagrebu. Ker se mu je mudilo, je prestopil med brzkone žico in stopil na prago. Padel je pač na osebni vlak pri tem pa je prepadel, da vozi po drugem tiru iz Zaloga lokomotiva kot vlak št. 3. Ta lokomotiva je pograbila nesrečnega in ga strahovito razmesarila. Zekar ima odtrgani obe nogi nad stopalom in prsni koš popolnoma raztrgan. Mož je obležal mrtev na mestu. To lokomotivo sta vodila strojevodja Zalar Maks iz Most št. 39 in kurjač Jože Klobučar iz Gline št. 20. Lokalni ogled je ugotovil, da ne zadene tih dveh nobena krivda, da si sta vozila s polno paro, ker sta vedela, da je prelaz zatvorjen, ker je vozil mimo istočasno tudi osebni vlak. Nesrečo je zakrivil ponesrečenec sam, ki je pač pazil na osebni vlak, pozabljal pa je v naglici, da je na dotični progi, kjer se križajo vlaki iz leve postaji. Vred podobne nepazljivosti se je pripetilo na dvotirnih progah že več nesreč. Tudi čuvaja ne zadene nobena krivda, ker je mož prečnice zaprl, ponesrečenec pa ni mogel opaziti, ker mu ga je zakril osebni vlak. Ponesrečenca so odpeljali v mrtvašnico. Mož zapuša še mlado vdovo Jeljo in 6 tednov starega otroka.

— Za udovo in nedoročno siroto po ponesrečenem kurjaču Mart. Zekariju je prelela naša uprava od imenovanega 100 dinarjev. Uprava našega lista sprejema tudi eventualna nadaljna darila za ubogo družino.

— Razne nezgode. Čebulj Josipu, mestnemu delavcu, so se spališili konji. Pri tem je padel Čebulj raz voz ter zadobil težke notranje poškodbe. — Stefančič Marija, delavka v tobačni tovarni iz Bizavika je padla po stopniščah ter si zlomila levo roko. — Polanc Antona, ključavničarja pri Martinčiču na Rinski cesti, je neznanec v soboto zvečer napadel pred kavarno Vospornik na Starem trgu in ga sunil z nožem v levo roko.

— Gad je pilil včeraj pri nabiranju borovnic 14letnega fanta Vinkota Okorna in sicer v nogu. Ivana Jakla, sina trgovca iz Dev. Marije v Polju pa vroko, ko je stikal po nekem starem zidovju. Letos je v obče izredno veliko kač, ki so se pojavile mnogo kasneje, so pa pravno vsled nastale hude vročine jako nevarne in zelo strupene. Stariši naj opozorede, da naj bo pri nabiranju raznih sadežev in pri hoji po skalnih in solčnih krajih skrajno previdna.

— Žrtve radovednosti. Učenka Ferdinanda Avguštin je zlezla na zid sokolskega telovadlišča v Siskli in gledala javno telovadbo. Pri tem jo je neki sorodovednež sunil, da je padla raz zid. Dekle si je pri padcu zlomilo desno nogo in so jo odpeljali v bolnišnico.

— Napad. Cimerman Alojz, zidar pri inženirju Hrovat je šel v noči od 8. na 9. iz Sokolske veselice v Siskli domov. Na Kavskovi cesti so ga neznanec nenadoma napadli in ga močno poškodovali po glavi. S čim je bil udarjen, ne ve, če se je pri prvem udarcu zgrudil v nezavest in so ga tudi v istem stanju pripeljali v bolnico. Njegove rane so nevarne.

— V Spuhlji je vmiolil neznan tat pri kočarju Antonu Kostančevu in mu odnesel 4 rjuhe in moško obleko v vrednosti 4000 Din. V omari je bilo tudi več ženske obleke in perila, česar pa tat ni odnesel.

— Posilstvo ali nagajivost. V prijaznem gozdiču ob cesti prav blizu Ljubljane so našli prednočnem ljudje na neko neznan ženo, ki je begala kot blazna, oblečena samo v čevlje. Ko so jo prijeli, je povedala, da so jo napadli v gozdu trije neznanec in jo hoteli posiliti, pri čemer so jo popolnoma slekli. Posrečilo pa se ji je, da se je iztrgala napadalcem in utekla. Njeno obleko so našli v nekem grmu. Čudno pri tem je, da je bila obleka popolnoma nepokvarjena in ne kaže prav nobene sledi nasilnega slajčenja. Prvo tudi, da se je žena, ki je bila tudi malo vinjena, slekla sama, trije nagajivci pa so jo zalotili in ji v svoji brezobzirni nagajivosti skрили obleko in jo nato preplašili.

— Pobegnili je iz deželne blaznice 40letna Marija Škurkova, doma z Jezerskega nad Kokro ob koroški meji. Žena je srednje postave, plavo oblečena in se ji pozna, da je blazna.

— Kranjske novosti. Prošnja. Gosp. urednik! Stanovanje, ki ste mi ga nakazali v Vašem listu, mi je v početku zelo ugajalo, ker je bilo sredi tako živahne okolice, in v njem sem se prvotno naravnost pomladil. Ali že po preteku enega meseca sem s strahom opazil na sebi znake melanholije — kajti segel sem s pokojnim Danijelom Spitzerjem po lirskih pozicijah, kar ni moja navada. Stanovanje mi je zelo živce, in čeprav se v njem samem ne zgodi mnogo pomembnega, vsled sosednjih kvartirjev in vsled ulice skoro ni mogoče več vzdržati. In zares, kuharice se vsled nezvestobe voljakov zalivajo z lizolom, otroci iz nevednosti požirajo kapice fosforovih vžgalic, trgovski potniki skačejo z drugega nadstropja na cestni tlak, v hišni vrti streljajo zapušeni ljubimci svoje bišve ljubice, neznanci ljudje se obešajo na konce posteli, na ulici se jokajo otročiči, ki ne vedo domov in jih stražniki vodijo na stražnice, pasantom prihaja slabo vsled uradniške bede, na cestni železnici rodi ženska, ki je na poti v poročnično, zdravega dečka, flakarski konji padajo od vsega hudega na kolena, avtomobili pošiljajo betežne starke na drugi svet, splašeni konji se zaletavajo v izložena okna, vlomilci in žeparji so venomer na delu, tatovi se nemoteno sprehlajo po stanovanjih, brezposelni natakarij skačejo v slovenske reke, iz katerih vlečejo neznane utoplenke, visokošolci pišejo svojim profesorjem priznala pisma glede njihovega znanja, ali marsikdo ni plačnik dolgov svoje ženske, univerza gori za avtomobiljo Slovenije in venomer imenuje Beograd nove profesorje. Ako se hočem le malo oddahniti, me zbudi horisti narodnih društev, katera korakajo na društvene proslave, in že v jutranjih urah moram pomajkljivo oblečen dirjati v duhu z drugimi dirkaškimi tekmovalci po ljubljanskih ulicah, nato pa sodelovati pri slavnostnih izprehodih in prisostvovati pri vrsti kongresu dolženčkov, ljudskošolarjev in srednješolcev, da omenim važnejše, dočim se najvažnejši zbor, kongress nasčurturum, vrši potom telepatije; popoldne moram z motociklom drveti s peklensko brzino po rodni zemlji, in takoj nato doživljam peripetije nogometa, konjskih dirk in letalnih poskusov, dokler zvečer ne obletam kinematografov in ne občudujem imaginarnih bokerskih udarcev, kajti plemeniti večerna opera je že oddaljena od mojega živahnega stanovanja, ok — o katerega itak prepeva več pevcev, ki so baš zagledali hči sveta, katera pa je istočasno postala presvetla za druge, ki se selijo v neznan svet o prestani ljubezni, razporoki, poravnavi, srebrni, zlati poroki. Lahko mi verjamete, g. urednik, da se me je, začetnika, v oči tega listovega trakta lotila ožnost, in Vas zato prosim za kak prost dan, da Vam smem za nekaj časa bolj periodično in sumarično poročati o novostih v svojem stanovanju. Hvala v naprej zato! — Novičar.

— Celjske novosti. O novem šolskem poslopiju deške okoliške osnovne šole se je v nedeljski seli občinskega zastopa občine okolička Celje precej razpravljalo. Do definitivnih sklepov še ni prišlo, vendar pa je videti, da je sedaj to vprašanje stopilo v ospredje ter da bo okoliška občina kmalu dobila prepotrebno novo šolsko poslopje deške osnovne šole, ker sedanje poslopje ne odgovarja več niti kulturnim, niti higienskim pogojem. — Radi prekoračenja silobrana je bil pred okroglinim sodiščem obsojen na 14 dni zapora pos. Novak Franc iz Gorjan v Kozjanskem okraju, kateri je svojčas v silobranu ustrelil znanega nasilneža Maksa Kelharja. O slučaju smo svojčas poročali.

— Mariborske novosti. Gospa Mira Krauss, žena tukajšnjega zdravnika dr. Kraussa, je te dni skupno s svojim možem napravila šoferski izpit za vožnje z avtomobilom. To je druga dama v Jugoslaviji, ki je položila ta izpit. — Na podstrešju kavarnar »Hummel« na Meljski cesti je v nedeljo ob 4. jutraj zapazila služkinja, ki se je spravljala k počitku, ogenj. Poklicala je takoj domače na pomoč, tako da ognjegasci, ki so na obvestilo straže prišli na lice mesta, niso imeli posla. Povzročena škoda se ceni na 1200 dinarjev. — V Pristernikovi trgovini s papirjem na Aleksandrovi cesti je te dni neki Henrik Nass, ki se je predstavil kot zastopnik zagrebške tvrdke »Omega«, naročil večjo količino papirja. Tvrdka Pristernik je naročeni papir pripravila za odposiljatev, ko pa se je iz previdnosti telefonično obrnila na tvrdko »Omega« v Zagrebu, je v svoje veliko začudenje izvedela, da tam o kakem naročilu nihče nič ne ve. Na zadnevno ovdobito je tukajšnja policija izsledila Nassa in ga izročila sodišču. Izkazalo se je, da je za Nassom zagrebška policija izdala tirailico zaradi goljufije. — Dne 7. t. m. je umrl na svojem domu v St. lju 24letni visokošollec Ivan Baumann. — Policija je izsledila v Mariboru nekoga Radolfa Baumana iz Sv. Jurija v St. Goricih, ki je pobegnil iz blaznice v Feldhofu pri Gradcu in s ponarejenimi potnimi listi nam dospel v Maribor. Pri zaslišanju je izjavil, da sploh ne razume, zakaj so ga v Gradcu spoznali zrelega za blaznico. Ker je mož brez sredstev, je bil odposlan v svojo domovinsko občino.

Prva občinska seja novega gerentskega sosveta v Trbovljah.

5. julija je bila sklicana prva seja gerentskega sosveta popoldne ob 3. uri. G. gerent je otvoril sejo in pozdravil navzoče, prečital dnevni red, ter konstatiral, da so razum odstopiškega sosvetnika g. Kovača iz Hrastnika navzoči vsi sosvetniki. Nato je prečital sledeči program:

1. Ker smatramo vsako zastopstvo občine, ki ni voljeno po prosti volji občanov, kot protipostavilo, si nalagamo dolžnost, delati z vsemi silami za konsolidacijo razmer med našim volilstvom in tako pripraviti pot legalnemu občinskemu zastopstvu.

2. Dotlej pa je naš smoter usmerjenja vseh panog občinskega gospodarstva v smoteno delo in pripravljal temelje na pravih, ki so potrebne v administrativnem, prosvetnem, socialnem, zdravstvenem in gradbenem prosvetnem oziru.

3. Ker temelji vsako, torej tudi obč. gospodarstvo na prevladni uporabi razpoložljivih dohodkov, bo naša prva skrb pridobivanje zadostnih virov za izvedbo najnujnejših naprav, pri čemur nas bo vodil princip čim manjše a tem pravičnejše obremenitve naših občanov, davkoplačevalcev. Kot glavni vir dohodkov smatramo ogromne zaklade naše zemlje, od katerih hočemo doseči delež, ki gre občini od naše, tuje, tako ogromne dobiček donajočajo industrije. Za občinsko uslužbenstvo pa bo treba udeležiti službene pragmatiko, ki bo uredila delo in dala prizadetim njihove pravice v gnotnem in pravnem oziru.

4. Osnovno šolstvo se naj povzdigne tako, da bo odgovarjalo zahtevam časa in to zlasti z ozirom na zadostna šolska poslopja. Obnovi naj se rudarska naš. šola in podpira obrtno in sploh strokovno šolstvo ter vse ustanove, ki jim je smoter življenja prosvete. Kot prvo državno napravo bomo zahtevali ustanovitve popolne srednje, za začetek pa vsaj nižje srednje šole in sicer realne gimnazije. V to svrbo bo tudi treba začeti z zidavo obč. stanovanjskih hiš, v katerih bodo primerna stanovanja za učno osebo.

5. V socialnem oziru bo treba posvetiti največjo pažnjo stanovanjskemu vprašanju ter po možnosti skrbeti za čim ugodnejšo aprovizacijo našega prebivalstva. Poskrbeti bo tudi za prepotrebne naprave v prid naši deci, kakor: Javno igrišče, dečje stanice, kuhinje itd. Uvesti bo tudi dalekosežno akcijo v preskrbo ubožcem, ter položiti temelje fonda, iz katerega bodo še poznejši rodovi črpali sile za lajšanje bede.

6. V stavnem oziru hočemo pripravljati pot za udeležitev naprav, ki so neobhodno potrebne za našo obljubeno občino. Vodovod, javno kopališče, klavnica, javna stranšča in ureditev kanalizacije. To so glavne točke našega tozadevnega programa.

7. Gradbene in prometne razmere naj preuredi in modernizira v to svrbo sestavljeni, razumen in časi odgovarjajoč stavenbeni red, poleg katerega bo tudi izdelati regulacijski načrt za središče trbovlske in hrastinske doline. To so glavne točke našega komunalnega programa.

Program so vsi sosvetovalci pozdravili z zadovoljstvom in izjavili, da hočejo delovati po istem vzajemno in sporazumno. Nato je podal gerent poročilo o prevzemu gerentskih poslov in o gospodarskem stanju občine. Poleg zemljišča in poslopij je zapustil prejšnji gerentski sosvet premoženje v gotovini, raznih fondih in hranilnih knjižnicah v znesku kron 657.712,12 in dolga v znesku 3 milijone kron. Poročilo se je molče vzelo na znanje, kazali pa so se znaki — ogorčenja.

Nato so se konstituirali najvažnejši odseki, kakor sledi:

1. Gospodarski in finančni odsek: G. gerent Miha Koren kot referent, Velkavrh, Časl, Šuntajz, Počivavšek.

2. Prosvetni: Velkavrh, Časl, Zupančič, Šuntajz.

3. Socialni: Kolbesen, gerent, Kralj, Strman, Letnik.

4. Ubožni: Kolenc, Časl, Kralj, Velkavrh, Gerčar.

5. Zdravstveni: Letnik, Zupančič, Kolenc.

6. Gradbeni in prometni: Velkavrh, Gerčar, Počivavšek, Kolbesen.

Za tem so se prečitala razne vloge in prošnje, ki so se deloma rešile takoj, deloma pa oddale v pretres odsekom. Ob pol 19. uri je zaključil g. gerent sejo, in apeliral na sosvetovalce, naj se vsi poprimejo stvarnega dela v občini, potom katerega bo mogoče v doglednem času spraviti občino na tako višino, da bodo za. dovoljni vsi občani.

Sokolski vestnik.

— Sokolsko društvo v Ljubljani (Narodni dom). Prednjaški zbor p. t. voditeljem naznaja, da se telovadba moške dece za čas počitnic prekine; z redno telovadbo se prične zopet v začetku septembra.

Iz društvenega življenja.

— Gasilci! V nedeljo dne 15. julija 1923 ob pol 11. uri je občni zbor gasilske zveze v Ljubljani. Mestni dom. Vsako društvo je dolžno odposlati vsaj enega zastopnika in sicer v kroju. Železniška voznika je polovična proti predožitvi društvene izkaznice, zato naj si vsak udeleženec pravočasno oskrbi izkaznico ter dobro shraniti kupljen listek za pot nazaj iz Ljubljane. Popoldan ob 2. uri je velika vaja na trgu Sv. Jakoba, po vaji pa obhod po mestu do gostilne pri »Levu« na Gosposvetski cesti kjer se vrši zabaven prijateljski sestanek, h kateremu so vabljeni vsi prijatelji gasilstva, zlasti pa ljubljansko občinstvo.

— Delegati učiteljskih podružnic Fer. Saveza se bodo odpravili na III. kongres v Beograd skupno z dijaškimi delegati v četrtek ob 22.45 z južnega kolodvora Ljubljana čez Karlovac v Zagreb, kamor bodo dospeli ob 6.30 v petek. Delegati iz Stajerske se priključijo v Zagrebu na državni kolodvoru, odkoder je skupen odhod ob 8. uri v Beograd, kamor dospojo ob 22.20. Delegati se vozijo četrtinsko ter naj na kolodvorih izjavijo, da se priključijo družbi delegatov v vlaku. — Pirnat.

— Delegatje F. S. za III. kongres odpošljejo v četrtek dne 12. t. m. ob 22.45 z južnega kolodvora po državni železnici čez Karlovac. Vsi, ki mislijo odgovoriti s tem vlakom, naj se zberejo najmanj pol ure pred odhodom vlaka pred blaginjo. Dolenski delegatje naj se priključijo spetoma. Natančnejše informacije daje A. Pirc, Emonska cesta 10/1.

Organizacija NRS.

— Mojstrana-Dovje. V torek 3. t. m. se je vršil v Mojstrani-Dovju sestanek pristavev NRS, katerega je pozdravil podpredsienik krajevne org. na Jesenicah, g. Vinko Pavlič, naka je dr. Kerschbaumer pojasnil program stranke in razloge za njeno ustanovitve v Sloveniji. Podal je tudi kratko poročilo o notranji in zunanji politični situaciji. G. župan Klančnik je nato poročal o trpljenju Slovencev pod staro Avstrijo ter o klerikalnem režimu v Sloveniji. Obžaloval je, da ni nobene Slovenca v vladi, ter da so izvoljeni Slovenci v opoziciji proti edinstvu države, vsled česar je nujno potrebno, da se osnujejo krajevne organizacije. NRS v vsaki občini, torej tudi v Mojstrani. G. Klančnik je poročal tudi o nujnih potrebah občanov občine Dovje — Mojstrana, naka je bil per akklamationem izvoljen sledeči odbor: Janez Rabič, posestnik; podpredsienik in tajnik: Gregor Klančnik, župan in posestnik; odborniki: Jožef Košir, posestnik, Franc Rabič, železničar, Janko Dernač, lesni trgovec, Franc Košir, posestnik in gozdar, Janez Klančnik, posestnik, Jožef Kosmač, lesni trgovec. — G. ministrskemu predsedniku in šefu NRS g. Pašiču se je poslala brzojavna čestitka ob priliki srečne rešitve pri atentatu. Sprejela se je tudi posebna resolucija, ki govori o krajevnih odborih ni ki se je poslala glavnemu tajstvu v rešitev. Posnemajte vrle jeseničane.

Češnjica.

V nedeljo dne 8. t. m. se je vršil sestanek posestnikov v zadevi paše v državnih gozdovih. Kot delegat iz Ljubljane je poročal E. Štefanovič, glavni tajnik, ki je ugotovil poedine sporne točke in obljubil, da se bo Narodna radikalna stranka zavzemala za želje in pravice prizadetih kmetov.

Srednja vas.

V nedeljo dne 8. t. m. se je vršil sestanek v Srednji vasi pri Škanterju, katerega so se udeležili kmetje - posestniki iz Srednje vasi, Studorja, Stare Fužine in Savice v svrbo ugotovitve spora med kmeti občani in upravo državnih gozdov. Poročal je g. Stefanovič, glavni tajnik iz Ljubljane. Ugotovilo se je, da uprava državnih gozdov polaga prevetiko važnost na intaktnost gozdov, ki ne škoduje samo pravilnemu razcvitu gozdarstva, temveč tudi živinoreji, ki je bila še pred večimi desetletji poznana na celim jugu po svojih znamenitih bohinskih pasmah. Kmetje - posestniki so se tudi pritoževali preko trdega birokratizma uprave državnih gozdov in navajali za to nešteto dokazov. Na to se je zaključilo da se naredi obširna in utemeljena resolucija, ki naj predloži cel spor kompetentnim oblastim, da se tako reši in odpmore kmetom Bohincem, ki že tako živijo v precejšnji mizeriji in so vezani po veliki večini le na svojo živinorejo.

Med sestankom se je razvila tudi debata o monarhiji, republiki, federaciji in avtonomiji, kakor tudi o narodnem gospodarstvu, svetovnem gospodarstvu in drugih jako zanimivih vprašanjih. Navzoči kmetje - posestniki so z velikim zanimanjem spraševali po teh pojmi in se upletli iz svojih lastnih izkušenj, ki so jih imeli v Rusiji, Ameriki v diskusijo. Po triurnem domačem prijetnem razgovorjanju se je zaključil sestanek, na katerem so navzoči kmetje izrazili željo, da bi Štefanovič še večkrat prišel v njihove vrste, da bi se pogovorili tako lepo po domače brez vsake prisiljenosti tudi še o vprašanih dnevne politike, na kar so se mu za njegova izvajanja prav prirčno zahvalili.

Iz navedenega sestanka je jasno razvidno, da je naš slovenski kmet ne samo dovteten za temeljitejšo politično izobrazbo, temveč, da sledi tudi z velikim zanimanjem dnevnim, kakor tudi svetovnim dogodkom in je tudi vsakemu intelektualcu globoko hvaležen, ako mu on v domačem in prijetnem razgovoru pripomore do razbistrenja poedinih pojmov dnevne politike. Narodna radikalna stranka bo posvetila ravno tej točki največjo pažljivost, da se našega kmeta ne bo lagalo s praznimi frazami in parolami, temveč da se ga bo kulturno in politično šolalo, da bo dobil jasnejši pogled v javno življenje in tudi sam samostojno možato posegel v vprašanja državne politike.

Novosti iz Primorske.

— »Il Lavoratore« ustavljen. Tržaška prefektura je za nedoločen čas prepovedala izhajanje komunističnega glasila »Il Lavoratore«.

— Fašistovske bombe nad delavskim domom. Pred par dnevi je napadla manjša gruča fašistov delavsko zbornico. Napadali so vrzli tri ali štiri eksplozivne patrone v vežo poslopja ter so nato vdrli v notranjost. Orožniki so sicer skušali na videz to preprečiti, toda ni se jim posrečilo. Kvstura je poslala na pomoč nekaj orožnikov, ki so razgnali napadalec in udušili ogenj, ki so ga povzročile eksplozivne patrone.

Sport in turistika.

Ljubljana.

Nogometna sezona se bliža svojemu koncu. V tem znamenju je stala tudi pretekla nedelja, kajti bila je glede sportnih prireditve zelo skromna. Klubi niso zasedili tega prostega termina z zunanjimi ali internacionalnimi tekmami, temveč uporabili to nedeljo kot oddih in nekako predpravo za težke zaključne internacionalne tekme letošnje nogometne sezone. Prvenstvene tekme so vse že zdavnaj zaključene in z 22. julijem se zaključijo v Ljubljani tudi vse ostale nogometne prireditve. S tem dnem se pričnejo za naše nogometne še res potrebne počitnice.

Da, skromna je bila nedelja; borna na prireditvi in sportu, ki smo ga videli in borna na publiki. Edina pomembnejša tekma dneva je bil prijateljski boj Jadrana s Primorjem, v katerem je Jadran zmagal z 2 : 0 (2 : 0). Jadran je napram igri prvega polčasa brezdvomno zaslužil zmago. Zelo je ugajala napadalna vrsta, ki je mestoma prav lepo kombinirala. Sploh pa je celo moštvo igralo s pozitivno vrednostjo in voljo do zmage, medtem ko je ravno tega pri Primorju manjkalo. Primorje, akoravno je nastopilo s 5 rezervami, je vzelo tekmo očividno neresno ter vsled tega prav upravičeno podleglo. V drugem polčasu je sicer prišlo, toda vsled neracionalne in neobčajno visoke igre ni moglo na rezultatu ničesar več spremeniti. Po daljšem presledku je sodil zopet g. Vodišek ter vodil tekmo zelo korektno in izborno.

V predtekmi je porazila Slavija rezervno Primorja z 2 : 1. Lep razvoj in napredek kažejo juniorji Primorja. V soboto so v prav lepi tekmi porazili mladinsko moštvo S. K. Slovenija s 3 : 1, v nedeljo pa mlad. moštvo Krakovo s 5 : 1.

Borzna poročila.

Beograd, 9. julija. Devize: London 437.35—437.50, Pariz 553—554. New York 95.10—95.50, Zeneva 1639—1640, Milan 403—404, Praga 203.50—294, Berlin 0.04—0.041, Dunaj 0.134—0.13425, Bukarešta 46.25—46.75, Budimpešta 1.13—1.15. — Valute: Dolari 94.25—95, lire 400—0, leji 46—47, češkoslovaške krome 292—294, levi 86—90.

Zagreb, 9. julija. Devize: Dunaj 0.1335—0.135, Berlin 0.0375—0.04, Budimpešta 1.09—1.12, Bukarešta 47.50—48.50, Italija, izplačilo 401—404, London, izplačilo 435—438.50, ček 435.50—435.50, New York, ček 95—96, Pariz 552.50—557.50, Praga 292—294, Svica 1637.50—1645. Valute: Avstrijske krome 0.134—0.135, levi 0—89, francoski franki 542.50—547.50, nemške marke 0.06—0, napoleonidori 0—360, švicarski franki 0—1630.

Zagreb, 9. julija. (Priv.) Devize: New York 95—96, Pariz 552.50—557.50, Curih 16.375—16.45, London 436—438.50, Dunaj 13.40—13.50, Praga 292—296, Budimpešta 1.09—1.12, Italija 4.02—4.04, Berlin 3.75—4.00.

Curih, 9. julija. Otvoritev: Berlin 25, Holandija 229.25, New York 587, London 26.75, Pariz 33.90, Milan 24.65, Praga 17.80, Budimpešta 6.75, Zagreb 6.15, Bukarešta 2.85, Sofija 5.90, Varšava 50, Dunaj 83.50, avstrijske krome 83.50.

Curih, 9. julija. Zaključek: Berlin 23, Holandija 229.25, New York 586.75, London 26.75, Pariz 33.87, Milan 24.75, Praga 17.75, Budimpešta 6.75, Zagreb 6.15, Bukarešta 2.85, Sofija 5.90, Varšava 50, Dunaj 83.50, avstrijske krome 83.50.

Praga, 9. julija. Dunaj 4.575, Berlin 0.80, Rim 135.75, avstrijske krome 4.725, Budimpešta 35.50, Pariz 187.50, London 149.65, New York 33.15, Curih 555.75, Beograd 33.75.

Dunaj, 9. julija. Devize: Beograd 723—727, Berlin 0.20—0.22 (iz inozemstva se ni nič prevzelo, iz tuzemstva pa 25 odstotkov oddaj), Budimpešta 7.25—7.35, Bukarešta 335—337, London 322.200—323.200, Milan 2944—2956, New York 70.935—70.985, Pariz 4052—406

Prosper Mérimée:

Verne duše v vicah.

Grof don Carlos de Maranna je bil eden najboljših in najuglednejših plemenitašev, kar jih je bilo v Sevilji. Odliden je bil njegov rod in v vojni z uporabljeni Mauri se je izkazal, da je vreden vnuk svojih hrabrih prednikov. Po zavzetju Alpujarras se je vrnil v Seviljo z brazgotino na čelu in z velikim številom nevernikom ugrabljenih otrok, za katere je poskrbel, da so bili krščeni, potem pa jih je poprodal v krščanske družine. Njegove rane, ki ga nikakor niso kazile, niso motile gospodične iz dobre hiše, da bi ji ne ugajal in da bi si ga ne izbrala iz velike množice snubcev. Iz tega zakona se je najprej rodila nekaj hčera, izmed katerih so se nekatere pomnožile, druge pa so vstopile v samostan. Don Carlos de Maranna je bil že ves obupan, ker ni imel nikogar, ki bi podedoval njegovo ime, in zato ga je rojstvo sina napolnilo z veseljem in z upanjem, da njegov starodavni majorat ne bo prešel v stransko linijo.

Toliko zaželenega sina in junaka te resnične povesti dona Juana sta negovala in razvajala oče in mati, kakor se pač spodobi za dediča tako slavnega imena in tako velikega premoženja. Ko je bil še deček, je bil že čisto prost in nemoten v svojih dejanjih, ker v palači njegovega očeta se mu nihče ni drznil nasprotovati. Samo njegova mati je želela, da bi bil pobožen, kakor ona, njegov oče pa, da bi bil hraber, kakor on. Njej se je pač posrečilo z ljubkovanji in sladkarijami pripraviti dečka do tega, da se je naučil litani, rožnega venca in končno vseh drugih obveznih in neobveznih molitev. Uspavala ga je s prebiranjem legend, Na drugi strani pa je oče učil svojega sina romane o Cidu in o Bernardu del Carpio, mu pripovedoval o uporavi Mavrov in ga vzpodbujal, da naj se vadi ves dan v metanju kopja, v streljanju s samostrelom ali pa celo s puško proti mavriško obelodni lutki, katero mu je postavil na koncu svojega vrta.

V molitnici grofica de Maranna je bila slika, slikana v trdem in rezkem slogu de Morelesa, predstavljajoča muke v vicah. Vse vrste kazni, ki si jih je slikar le mogel izmisliti, so bile upodobljene s tako natančnostjo, da je moralo vsakega gledalca zgroziti. Verne duše so bile v nekaki votlini, v stropu katere je bilo videti okence. Stojč na robu te odprtine je nudil angel roko duši, ki je zapuščala mukepolno prebivališče; ob njeni strani pa je starejši človek menda goreče molil, držeč pokrivalo v rokah. Ta mož je bil darovalec slike, katero je dal napraviti za cerkev v Hueselu. Uporni Mavri so bili zažgali mesto; cerkev je bila razrušena; toda slika je na čudežni način ostala nepokvarjena. Grof de Maranna jo je dal odnesti in je z njo okrasil molitnico svoje soproge. Kadarkoli je don Juan prišel k svoji materi, je skoro vedno globoko zamišljen nepremično postajal pred to sliko, ki ga je hkrati privlačila in odbijala. Posebno pa ni mogel obrniti pogleda od človeka, ki je bil z železnimi kavlji obešen nad žarečim ognjem; v njegovo drobovju pa je žrla kača. Milo obračajoč oči proti okencu, je bilo videti, da trpin prosí darovalca molitev, ki bi ga rešila tolikih muk. Grofica je opetovano razlagala svojemu sinu, da je ta nesrečnik tako kaznovan zato, ker ni znal katekizma, ker se je norčeval iz duhovnika ali ker je bil raztresen pri službi božji. V raj odhajajoča duša, je bila duša nekega sorodnika iz rodbine de Maranna, ki je gotovo imela kake male grehe na vesti; toda grof de Maranna je molil zanjo in mnogo daroval cerkvi, da sprostí dušo iz muk in iz trpljenja; se-

daj pa ima zadoščenje, da je poslal v raj dušo, kateri se ni bilo treba mnogo dolgočasiti v vicah. »Morda, Juanito,« je pristavila grofica, »bom tudi jaz nekoč trpela kakor ti-le in bom ostala milijone let v vicah, če se ti ne boš spomnil, da bi dal zame brati maše. Kako grdo bi bilo pustiti v mukah mater, ki te je vzgojila.« Tedaj se je deček razlokal; in če je imel kak srebrenik v žepu, ga je spustil v poščico takoj prvemu menihu, ki je nabiral mile darove za verne duše v vicah.

Če pa je vstopil v sobo svojega očeta, je videl od puškinih krogel preluknjane oklepe, čelado katero je nosil grof de Maranna pri naskoku na Almerijo, in ki se ji je še poznal sled muslimanske sekire; sulice, mavriške sablje, nevernikom ugrabljene zastave so krasile te prostore.

»Ta handžar,« je dejal grof, »sem odvzel Vojerskemu kadiju, ki me je ranil trikrat, predno sem mu jaz vzel življenje. — To zastavo so nosili ustaši na gori Elvira. Prišli so ropat in morit v krščansko vas; prihitel sem na pomoč z dvajsetimi jezdec. Štirikrat sem poskusil prodreti v sredo njihove čete in jim odvzeti to zastavo; štirikrat sem bil odbit. Petič sem se pa prekrizal in zaklical: »Sveti Jakob!« in razpršil sem sovražne vrste. — Vidiš ta kelih, ki ga nosim v svojem grbu? Neki mavriški glavar ga je ukradel in v cerkvi počenjal še tisoč drugih grozovitosti. Njegov konj je jedel ječmen z oltarja in njegovi vojaki so raztrosili kosti svetnikov. Glavar se je posluževal tega kelih, da je pil iz njega, kadar je bil žejen. Presenetil sem ga v šotoru ravno ko je nesel k ustnam posvečeno posodo. Še predno bi utegnil reči »Allah«, medtem ko mu je še pišča tekla po grlu, sem prekal glavo tega psa s temi dobrim pravem tako, da se je njegova rez pogreznila prav do zob. V spomin na to sveto maščevanje mi je kralj dovolil nositi zlat kelih v grbu. Vse to ti pripovedujem, Juanito, da boš ti znal razložiti svojim otrokom, zakaj tvoj grb ni popolnoma tak, kakor grb tvojega deda dona Diega, ki ga vidiš naslikanega nad njegovim portretom.

Zamikajoč se v svete reči in junastva so dečku minevali dnevi; ali je delal male križe iz lat, ali pa je z lesenim mečem razsekaval buče na vrhu, ki so bile po njegovem precej podobne mavriškim s turbanom pokritim glavam.

Z osmimi, devetimi leti je don Juan precej slabo znal latinsko, toda zelo dobro stregel pri maši in se spretno kretal z rapirjem ali z mečem, da bi se boljše ne mogel niti sam Cid. Meneč, da si mora plemenitaš iz rodbine de Maranna pridobiti še drugih vednosti, ga je njegov oče sklenil poslati v Salamanko. Za pot je bilo kmalu vse pripravljeno. Njegova mati mu je podarila mnogo rožnih vencev, škapulirjev in posvečenih svetinjc. Naučila ga je tudi mnogo molitev za najrazličnejše prilike v življenju. Don Carlos pa mu je podaril meč, čigar posrebrni ročaj je bil okrašen z rodbinskim grbom; rekel mu je:

»Doslje si živel le med otroci; sedaj greš med odrasle ljudi. Pomni, da je plemenitašu čast najdražje; in tvoja čast je čast rodu de Maranna. Bolje, da propade zadnji dedič rodbine, kakor da bi padel madež na njegovo čast. Vzemi ta meč; brani te bo, kadar boš napaden. Nikdar ga ne pogegni prvi; toda tvoji predniki ga niso nikdar preje vtaknili v nožnico, dokler niso bili zmagovalci ali maščevani.«

Tako oborožen z duhovnim in posvetnim orožjem je potomec rodu de Maranna zasedel konja in zapustil bivališče svojih prednikov.

Univerza v Salamanci se je takrat bohotila v vsej svoji slavi. Slušatelji še nikdar niso bili tako številni in profesorji tako učeni; toda tudi meščani

niso še nikdar imeli prestati toliko od silovitosti in prešernosti neumerjene mladine, ki je prebivala oziroma vladala v njihovem mestu. Serenade, maše, podoknice, ponočevanja so tkala v njihovo vsakdanje življenje, čigar enakomernost so vznemirili ropi žena in deklet, ali vlomi, ali pretepi. Ko je don Juan prišel v Salamanko je porabil par dni samo zato, da je obiskal s priporočilnimi pismi prijatelje svojega očeta, profesorje in številne cerkve in se poklonil njihovim relikvijam. Po želji svojega očeta je dal enemu izmed profesorjev precejšnjo vsoto, da jo porazdeli med revne dijake. Ta radodarnost je mahoma dvignila njegov ugled in mu pridobila mnogo prijateljev.

Don Juan je bil silno ukažen. Trdno je sklenil, paziti na vse, kar bodo izrekla usta profesorjev, kakor na besede Svetega Pisma; in da ne bi ničesar preslišal, je hotel sesti kolikor mogoče blizu katedra. Ko je vstopil v dvorano, kjer so bila predavanja, je zapazil prazen prostor blizu profesorja, prav kakor si je bil želel. Tja je sedel. Neumit, nepočesan in slabo oblečen slušatelj, je dvignil oči od svoje knjige in se začudeno ozrl na dona Juana. »Kako si drznete sesti na ta prostor,« je rekel skoro prestrašen, »kaj ne veste, da tam navadno sedi don Garcia?«

Don Juan je odvrnil, da je vedno slišal, da so najboljša mesta onih, ki prej pridejo; da pa je mislil, da je ta klop prosta, posebno, če don Garcia ni nič naročil svojemu sosedu, da bi ta prihranil prostor zanj.

»Vi ste gotovo tujec tukaj in ste najbrž še le pred kratkim prispeli,« je rekel dijak. »Vedite torej, da je on največji...«

Tu je dijak pričel govoriti tišje in zdelo se je, da se boji, da ga ne bi slišali drugi.

»Don Garcia je strašen človek. Gorje mu, kdor bi ga razžalil. Njegovo potrpljenje je kratko, meč pa dolg; verjemite mi, da bi bil že zadosten povod za prepri, če bi se kdo vsedel tja, kjer je don Garcia dvakrat sedel; kajti on zelo hitro vzkipi.

Pri vsakem prepri potegne meč in kadar potegne meč, je vsako izgubljen. Tako, zdaj sem vas opozoril, storite pa kakor vam je drago.«

Don Juanu se je »zdelo izredno čudno; da si ta don Garcia hoče obdržati najboljša mesta, a obenem se pa prav nič ne potrudi, da bi si jih zastil s točnostjo. Istočasno je videl, kako se večina dijakov ozira nanj, a tudi čutil, da bi bilo sedaj hudo ponižujoče, unakniti se z zasedenega mesta. Sicer ga pa tudi nikakor ni skrbelo začeti takoj ob početku prepri in še povzru s tako nevarnim človekom, kakor je don Garcia. V taki neodločni osuplosti sploh ni vedel, kaj naj stori in je čisto mašinalno ostal na istem mestu, ko je vstopil nek slušatelj in se blizal naravnost proti njemu.

»Don Garcia je,« mu je rekel sosed.

Ta Garcia je bil mlad širokopleč mož, lepe postave in temne polti; imel je predrzen pogled in okoli ustnih zaničljive poteze. Oblečen je bil v obnošen jopič, ki je bil morda nekoč črn in je imel ogrnjen preluknjani plašč; povzru vsega tega pa je visela dolga zlata verižica.

Don Garcia je stopil k klopi, kjer je sedel don Juan in ga pozdravil z veliko vljudnostjo.

»Gospod slušatelj,« je rekel, »vi ste novodošli med nami; vendar mi je vaše ime dobro znano. Najina očeta sta bila velika prijatelja in če ste zadovoljni, ne bodeta njihova sinova nič marjasa.«

S temi besedami je najpristronejšje podal roko donu Juanu. Le-ta pa je bil kar v zadregi ob toliki vljudnosti, ker je pričakoval vse kaj drugega in je odvrnil, da mu bo prijateljstvo s takim človekom kot je don Garcia v največjo čast.

»Najbrž ste še čisto tuji v Salamanci,« je nadaljeval don Garcia; »če me vzamete za vodnika, vam bom z največjim veseljem razkazal vse potočnosti mesta, kjer boste živeli.« Nato se je obrnil k sosedu dona Juana: »Umakni se, Perico! Mi sliši, da bo tak tepec kakor si ti, delal družbo go-spod donu Juanu de Maragno?«

(Dalje prih.)

„MOJ MIR“

Kreditna in stavbna zadruga
Maribor.
Rotovski trg št. 1
rabi stavbišča, stavbni
materijal in stavbne de-
lavce za Maribor, Celje,
Ljubljana.

Pohištvo.

Spalne in jedilne sobe
kuhinjske opreme, stalno
v zalogi. — Ogleda se
lahko vsaki dan. — Za
blago jamčimo. — Pre-
vezujemo vsa mizarska
dela.

Ermann & Arhar,
mizarstvo

Št. Vid nad Ljubljano.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 25 para,
z davčino vred.

Krasna nova vila

z lepim vrtom in prostim sta-
novanjem v Ljubljani se ugodno
proda. Vprašati pri družstvu hiš-
nih posestnikov, Dunajska c. 17
od 4.—8. ure ali pismeno.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal
Kranj, Glavni trg tvojica
vseh vrst blazin in žimo in mo-
rske trave, modroce na perestih
Specijalna trdica za izdelovanje
klubgarnitur. — Najnižje cene!
— Najsolidnejši izdelki! — Za-
htevajte oferte in cenike!

Enonadstropna hiša

na prometnem kraju v Mariboru
z dobrodoščo trgovino z mese-
nim blagom in dvoriščno hišico
z velikim skladiščem. Kupec dobi
tako stanovanje, trgovino in skla-
dišče. Vici, Maribor, Glavni trg 5.

Katera

dobra oseba bi vzela 15 mese-
cev staro deklico za svojo? Po-
nude se prosijo poslati upravi
lista pod šifro „Sirota“.

Kumno, janež

rdečo deteljico, semensko ajdo,
lipovo cvetje, suhe gobe itd.
plačuje najbolje Sever & Co.
Ljubljana, Volfova ul. 12.

Knjigovodja

bilanclist, z večletno prakso išče
službe. Cenj, ponudbe pod „Per-
fekten“ na upravo lista.

Utenec

iz dobre rodbine in samo z
dobrimi šolskimi spričevali, ka-
teri bi stanoval pri starših ali
sorodnikih se sprejme takoj ali
koncem šolskega leta pri trdki
R. Stermecki, Celje.

Auto

osebni, Nesselroder, zelo do-
ber, lepa karoserija 15/45 H-P,
6 sedežev, se po ugodni ceni
proda. Chvatal, Ljubljana, Mar-
tinova cesta 80.

Hiša z vrtom

na Dolenjskem, 5 minut od po-
staje prodam. Cena 130.000 K.
Ponudbe na upravo lista pod
»Ugodna prilika«.

Gospod

ki je dne 3. julija zvečer za-
menjal dežnik v kavarni »Emona«
se prosi naj ga takoj vrne v
upravi »Jutranje Novosti«, ako
noče imeti posledic.

Hiša s pekarno

v največjem industrijskem me-
stu Slovenije 25.000 prebivalcev
(brez konkurentno veliki pro-
met), se proda z celo investicijo
za 300.000 dinarjev. Naslov
pove uprava lista.

Znanja

želi v svrhu žitne mlad trgo-
vce z gospodično ali mlado
vdovo s premoženjem. Ponud-
be, če mogoče s sliko, katera
se pozneje vrne pod »št. 30«,
na upravo lista.

Kostanjev les

za tanin kupujem vsako mno-
žino. Ponudbe s ceno, franco
vagon v Slovenijo in množino
na Rudolf Zorč & Co., Ljubljana,
Gledališka ulica 7/II.

Novo pohištvo

obednica (mahagoni) in salo-
nska garnitura (pliš), skupno ali
posamezno se proda najvišjemu
ponudniku. Za ogledati v broz-
vozem skladišču južnega ko-
lodvora v Ljubljani dnevno med
8.—11. in 14.—16. uro. Pismene
ponudbe, vezane na 8 dni je
vpisati pod št. 631/II-23 na
obratno ravnanje južne že-
leznice v Ljubljani do 7. julija.

Lokal

(ali sobo) primeren za čevljar-
sko obrt iščem za takoj. Cena
postranska stvar. Ponudbe pod
»Podjetnik« na upravo lista.

Nova hiša

4 sobe, 2 kuhinje, jed. shramba
klet in delavnica, velik vrt, še
za zidavo na prometnem kraju
za vsako obrt se proda. Kupcu
češ mesec dni stanovanje na
razpolago. Zadnja cena 175.000
Din. Poizve se pri sodarju na
Viču št. 118.

Malo!

Priporočam se vsemu p. n.
občinstvu za vsa sčosilarska
in plesarska dela; posebno pri-
poročam svojo novo iznajdbo,
odpravljam vsako mokroto od
od zidov v roku 48 ur; vse
po najnižji ceni. Na plačilo poča-
kam do 1 leta dni. Naročnike
sprejemam, Hugo Pleško, Za-
greb, Maruličeva ul. 6.

Dve damski obleki

čisto moderni, najfinije suknje,
se poceni proda. Naslov v upra-
vi lista.

Uradnik

z večletno prakso vseh pisar-
niških del išče primerne službe.
Sprejme tudi mesto delovodje,
skladiščnika ali poslovodje. Po-
nude z navedbo plače pod
»Delaven« na upravo »Jutranje
Novosti«.

1 Patent Heindampf Lo-
komobila

12 Atm 22/31/89
P. S. izdelana 1919
renovirana, od te-
daj stala kod rezerv. Popolna
garancija, 1 Voligatter 45 cm
okvirne širine v zelo dobrem
stanu, fabrikat Hauf, Rosenheim.
Obe mašini se takoj prodajo.
Cena za obe mašine 9500 Din.
M. Podlesnik Rosenheim Adelo-
reiterstrasse 10 (Oberbayern).

V drž. kopalšču Dobrna

se odda preko stanovanjske
oblasti v Celje ena soba za
samca pri g. Maks Kraus.

Posesiva na prodaj

Pekarna na dželji 600.000 R.
Vila z 2 oralo posvesta pri
Mariboru, 500.000 K. Posvesto
28 orolov, vse kulture 500.000
kron. Graščina, 115 orolov po-
svesta in gozd. Posvesto, 54
orolov, gozdi, travniki, njive,
lepa poslopja, 2.500.000 kron.
Vila, 7 orolov posvesta, 1 mi-
ljon 300.000 K. Gostilna, dobra
ločica, 800.000 K. Hiša s trgo-
vino na glavnem trgu v Mar-
iboru, 3.500.000 K. Tovarna,
hiše, gozdna posvesta se pro-
dajo. Iščo se pa na novi proda-
jalci nepremičnin ter se jamči
rešen in brzi uspeh potom pi-
sarne Zagorski, Maribor, Bar-
varska ul. št. 3.

Vdova profesorja

ki plete nogavice na stroj, naj
javi svoj naslov v upravi lista,
Dobi delo

Dva lepa

(privatna) paviljona na Ljubljanskem
velesajmu se prodasta,
Poljskila v velesajmski pisarni.

Gospodična

ki je absolvirala trgovski tečaj
z dobrim uspehom, želi primerne
službe, najraje v Ljubljani. Cenj,
ponudbe prosijo pod »Zanesljivost«
na upravo lista.

Pozor, tiskarne!

Prodajam poceni rokopis pre-
voda znamenitega angleškega
romana v svrhu ponatisa iz
založbe. Naslov v upravi.

Istem

večjo svoto posojila proti po-
polni pupilarni varnosti in ugod-
nim obrestim. Cenj, ponudbe
na upravo lista pod »Varnost«.

Utenec

iz dobre rodbine in samo z dobri-
mi šolskimi spričevali se sprejme
takoj pri trdki R. Stermecki,
Celje.

Mosko kolo „Jax“

s prostim tekom, malo rabljeno,
se proda. Zelo lahke tek. Kračun,
Cretnik — Pollane.

Postelja

dobro ohranjena in značna in
event. tudi ena omara se kupi.
Ponudbe pod »Postelja« na
upravo lista.

Malo mšo

z vrtom se kupi. Naslov v upra-
vi lista.

Električni Dvostrommo-
tor

5 PS 115 — 220 W komplet
6 mtr transformacije 45 cm
z Ringschmiragelager in
lesena jermenika za prodati.
Cena 6000 Din. Elaser Draver
grad 25.

Nosite Palma

kaučuk petel **kaučuk potplate!**

Boljšje in cenejšje
so kot tamje.

Elastična hoja,
varstvo proti rdeči.

Likvidacija.

Razprodaja se pod dnevnimi cenami v vsaki
množini:

Krampi nasajeni.

Lopate nasajene (metalke).

Vozne platie.

Štrange močne 4 1/2, metra dolge.

Konjske podkve šte. 1 do 3.

Konjske in volovske podkovščnike

„Saitzer“ šte. 1.

Kotie pocinkane vsebina 60 l. z pokrovom.

Pojasnila daje brezplačno trgov. prokuris

Peter Šetina, Sevnica ob Savi.

Odvetnika
dr. Albin Sayer
in
dr. Viktor Moro

naznanjata, da
otvorita v Ljubljani na Gosposvetski c. 2
(palača Evropa)

skupno odvetniško pisarno,

ki se nahaja začasno do 16. julija t. l.
v Kolodvorski ulici št. 23 v I. nad-
stropju.

Različno kopalno perilo za dame
in gospode!

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg šte. 10.